

Еркін сауда аймағы туралы шартты ратификациялау туралы

Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 25 қазандағы № 46-V Заңы.

2011 жылғы 18 қазанда Санкт-Петербуркте жасалған Еркін сауда аймағы туралы шарт ратификациялансын.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Н. НАЗАРБАЕВ

Еркін сауда аймағы туралы шарт

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттер,

еркін сауда аймағының тиісінше және тиімді қызмет етуінің қажеттілігін ескере отырып,

тауарлардың еркін қозғалысы үшін жағдайлар қалыптастыру мақсатында,

әлемдік экономика мен халықаралық сауда жүйесіне ықпалдасудың қажеттілігін түсіне отырып,

өз мемлекеті халықтарының өмір сүру деңгейін ұдайы арттыруға ұмтылысты басшылыққа ала отырып,

осы Шарт ережелерінің Тараптар арасындағы тауарлар саудасына қолданылатынын негізге ала отырып,

жалпыға бірдей қабылданған халықаралық құқық нормаларын мойындай отырып және ДСҰ келісімдері нормаларына, атап айтқанда 1994 XXIV бабын қоса алғанда, ТСБК 1994 бағдарға ала отырып,

төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап Анықтамалар

1. Осы Шартта пайдалынатын ұғымдар мынаны білдіреді:

ДСҰ – 1994 жылғы 15 сәуірде Марракеште қол қойылған Дүниежүзілік сауда ұйымын құру туралы келісімге сәйкес құрылған Дүниежүзілік сауда ұйымы;

ТСБК 1994 – 1994 жылғы 15 сәуірдегі Дүниежүзілік сауда ұйымын құру туралы келісімнің 1А-қосымшасындағы 1994 жылғы Тариф және сауда бойынша бас келісім;

кедендік баждарға барабар төлемдер – тауарлар импорты немесе экспорты кезінде, сондай-ақ Тараптың ұлттық заңнамасында белгіленген өзге де жағдайларда, мақсаттары мен экономикалық тиімділігі бойынша кедендік баждарға ұқсас, кедендік

баждар, әкелу немесе әкету рәсімдерін жүзеге асыруға байланысты көрсетілетін қызметтердің құнының өтемақысы болып табыламайтын және өзара саудада арнайы қорғау, демпингке қарсы, өтемақы шараларын қолдануға байланысты емес алынатын төлемдер;

тауар импорты – кері әкету міндеттемесінсіз Тараптың кеден аумағына тауарлар әкелуі;

тауар экспорты – кері әкелу міндеттемесінсіз Тараптың кеден аумағынан тауарлар әкетуі;

кері экспорт – Тараптардың бірінің кеден аумағынан шыққан тауарды басқа Тараптың кеден аумағынан үшінші елдерге әкетуі;

санкцияланған кері экспорт – тауарға қатысты оның шығарылған елі болып табылатын Тарап тауарлардың шығарылған елінің уәкілетті органы берген тиісінше ресімделген жазбаша рұқсат болған кезде жүзеге асырылған үшінші елдерге экспорттау кезінде кедендік баждарды белгілейтін немесе сақтайтын тауардың кері экспорты;

санкцияланбаған кері экспорт – тауарға қатысты оның шығарылған елі болып табылатын Тарап тауарлардың шығарылған елінің уәкілетті органы берген тиісінше ресімделмеген жазбаша рұқсатпен жүзеге асырылған үшінші елдерге экспорттау кезінде кедендік баждарды белгілейтін немесе сақтайтын тауардың кері экспорты.

2. Осы Шартта ТСБК 1994 ережелеріне немесе ДСҰ шеңберінде жасалған басқа да халықаралық шарттарға сілтемелер пайдаланған кезде оларда қамтылған "уағдаласушы тарап/уағдаласушы тараптар" немесе "мүшесі/мүшелері" деген терминдер, осы Шарттың кіріспесінде айқындалғандай тиісінше Тарап/Тараптар дегенді білдіреді.

2-бап Кедендік баждарды және кедендік баждарға барабар төлемдерді қолдану

1. Тарап осы Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын 1-қосымшада көзделген жағдайларды қоспағанда, басқа Тараптың кеден аумағына арналған тауардың экспортына және/немесе басқа Тараптың кеден аумағынан шығатын тауардың импортына қатысты кедендік баждар мен кедендік баждарға барабар өзге де төлемдерді қолданбайды.

2. Тараптар осы Шарттың 1-қосымшасында көрсетілген тауарларға қатысты өзара сауда барысында кедендік баждар мөлшерлемелерінің деңгейін көтермейді.

3. Егер осы Шарттың 1-қосымшасына сәйкес экспорттық бажды қолданатын Тарап үшінші елге қатысты оны алып тастаса немесе оның деңгейін төмендететін болса, онда аталған өзгеріс Тараптарға қатысты қолданылады. Осы қағида осы Шарттың 18-бабының ережелері үшін залалсыз қолданылады.

4. Егер осы Шартта өзгеше көзделмесе, кедендік баждар Тараптар мен үшінші елдер арасында кемсітушіліктің өсуіне алып келетіндей түрде қолданылмайды.

5. Егер осы Шарттың 1-қосымшасында көрсетілген тауарларға қатысты, тауардың кедендік құнын қоспағанда, экономикалық, статистикалық немесе өзге де көрсеткіштердің өзгеруіне байланысты баж мөлшерлемелерін өзгерту тетігі көзделсе, онда Тараптар мұндай тетікті тарифтік қорғау деңгейінің арттырылуына алып келетіндей түрде өзгертпейді.

6. Осы Шартқа қосылған мемлекет басқа Тараптың кеден аумағында шығарылатын және басқа Тараптың кеден аумағына арналған тауардың экспорты немесе импортына қатысты осы Шарт күшіне енген күні қолданылатын баждарды белгілеу тәртібінен өзгеше туындамайтын болса, бұл осы Шарт күшіне енген күні қосылған мемлекет қолданғанмен басқа Тараптарға қатысты салыстырғанда кедендік баждың көбеюіне алып келетіндей кедендік баждарды қолданбайды.

7. Осы бапта еш нәрсе кез келген Тараптың тауар импортына қатысты:

осы Шарттың 5-бабының ережелеріне сәйкес, егер тауар осы Тараптың аумағында өндірілсе немесе одан импортталатын тауар толықтай немесе ішінара дайындалса немесе өндірілсе аталған тауарға қатысты алынатын ішкі салыққа балама міндетті төлем немесе осы Шарттың 5-бабының ережелеріне сәйкес импортталатын тауарға қатысты ішкі салықтың қолданылуына байланысты төлем;

осы Шарттың 8 және 9-баптарының ережелеріне сәйкес қолданылатын баж алуға кедергі келтірмейді.

8. Осы бапта ештеңе де Тарапқа көрсетілген қызметтер құнына негізделген және ТСБК 1994 VIII бабының 1-тармағының ережелеріне сәйкес қолданылатын тауардың импортына немесе экспортына қатысты алымдар алуға кедергі келтірмейді.

9. Осы Шарт күшіне енген күні Тарап қолданатын алымның мөлшерімен салыстырғанда алым мөлшерінің ұлғаюына алып келетіндей түрде, егер мұндай өзгеріс көрсетілген қызметтің құны деңгейін толық көрсетуге бағытталмаған болса ғана, көрсетілген қызметтердің құнын ұлғайтпастан, Тарап осы баптың 7-тармағында көзделген алымдарды белгілеу және қолдану тәсілдері мен тәртібін өзгертпейді.

10. Осы Шарт күшіне енген күннен бастап 30 күн ішінде Тараптар осы баптың 8-тармағында көзделген алымдар туралы бір-бірін хабардар етеді.

11. Егер Тарап үшінші елдердің кедендік аумағына арналған тауарлар экспортына қатысты қолданылатын баж мөлшерлемелерімен салыстырғанда басқа Тараптың кедендік аумағына экспорт кезінде экспорттық баждың нөлдік немесе төмендетілген мөлшерлемелерін қолданған жағдайда, осындай басқа Тараптар аталған тауарлардың санкцияланбаған кері экспортына тыйым салады.

Егер мұндай тыйым салу белгіленбесе немесе іс жүзінде қолданылмаса, басқа Тараптардың кедендік аумақтарына экспорттау кезінде нөлдік немесе төмендетілген мөлшерлемелер қолданатын Тарап, оларды үшінші елдердің кедендік аумақтарына экспорттау кезінде қолданылатын деңгейге дейін ұлғайту құқығына ие.

12. Тараптар екі жақты уағдаластықтар шеңберінде кері экспортқа тыйым салуды көздемейтін осы баптың 11-тармағында көзделген қатынастарды реттеудің өзге тәсілдері туралы келісе алады.

13. Осы Шарт күшіне енген күннен бастап 30 күн ішінде әрбір Тарап басқа Тарапты үшінші елдерде кедендік баждар алынатын экспортқа қатысты тауарлар туралы, сондай-ақ осындай кедендік баждар мөлшерлемелерінің көлемдері (және мұны қолдануға болатын кезде, мөлшерлемелерді есептеу тетігі) туралы хабардар етеді.

14. Осы баптың 13-тармағында көзделген тауарлар тізіміндегі кез келген өзгерістер, сондай-ақ осы баптың 13-тармағында айтылған кедендік баждар мөлшерлемелерінің көлемін немесе мөлшерлемелерді есептеу тетіктерінің кез келген өзгерістерін, әрбір Тарап осындай өзгерістер күшіне енгенге дейін кемінде 30 күннен кешіктірмей, басқа Тарапқа жазбаша хабарлайды.

15. Тараптар осы Шарттың 1-қосымшасында көрсетілген экспорттық баждарды төмендету және кезең-кезеңмен күшін жою туралы келіссөздер жүргізуге уағдаласты. Осындай келіссөздердің бірінші раунды осы Шарт күшіне енген күннен бастап, алты айдан кешіктірілмей өтеді.

Осындай келіссөздердің нәтижелері хаттамалармен ресімделеді.

3-бап Өзара саудадағы сандық шектеулердің күшін жою

1. ТСБК 1994 XI бабында, оның ішінде, осы баптың Түсіндірме ескертулерінде, сондай-ақ осы Шарттың 8 және 9-баптарында рұқсат берілетіндерден басқа, Тараптардың ешқайсысы да басқа Тараптың аумағынан кез келген тауарды әкелуге немесе басқа Тараптың аумағына арналған кез келген тауарды әкетуге ешқандай тыйымдарды немесе шектеулерді белгілемейді және/немесе сақтамайды.

2. Осы Шарт күшіне енген кезде қолданыстағы осы баптың 1-тармағына сәйкес күшін жоюға жататын тыйым салулар мен шектеулер, осы Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын 2-қосымшасында көзделген кестеге сәйкес күші жойылады.

3. Осы баптың 1-тармағына сәйкес рұқсат берілетін сандық шектеулерді белгілейтін Тарап, осындай әрекетін негіздей отырып, басқа Тараптың мүддесін қозғайтын айтылған шектеулерді белгілеу себептері, нысандары мен қолданылуының ықтимал мерзімі туралы басқа Тарапқа алдын ала хабарлайды.

4. Тараптар жол берілетін сандық шектеулердің қолданылуына байланысты туындайтын барлық мәселелерді консультациялар арқылы шешеді.

5. Тараптар осы бапқа сәйкес шараларды таңдау кезінде осы Шарттың мақсаттарына қол жеткізуге теріс ықпалы барынша аз болатындарға басымдық береді.

6. Тараптар сандық шектеулерді қолдану кезінде ТСБК 1994 XIII бабында көзделген ережелерді сақтайды.

4-бап Тауарлар шығарылған елді айқындау

1. Тараптарда шығарылатын және олардың арасындағы сауда айналымында жүрген тауарлардың шығарылған елін айқындау үшін Тараптар 2009 жылғы 20 қарашадағы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығындағы Тауарлардың шығарылған елін айқындау қағидалары туралы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын Тауарлардың шығарылған елін айқындау қағидаларын басшылыққа алады.

2. Тараптардың кедендік аумақтарында шығарылатын және оларға үшінші елдерден әкелінетін және Тараптардың кедендік аумағынан үшінші елдерге әкетілетін тауарлардың шығарылған елін айқындау тәртібі Тараптардың ұлттық заңнамаларымен және олар қатысушылары болып табылатын халықаралық шарттармен регламенттеледі.

5-бап Ұлттық режим

Тараптар ТСБК 1994 III бабына сәйкес бір-біріне ұлттық режим ұсынады.

6-бап Мемлекеттік сатып алу

1. Осы баптың 3-тармағының ережелері қолданылатын ТСБК 1994 III бабының 8 (а) тармағы ұғымындағы мемлекеттік сатып алуға қатысты барлық заңдарға, нормативтік актілерге, рәсімдер мен практикаларға қатысты әрбір Тарап кез келген басқа Тараптың және олардың жеткізушілерінің аумағынан шығарылатын тауарларға және оларды жеткізушілерге қатысты:

1) отандық тауарлар мен жеткізушілерге;

2) кез келген басқа Тараптың және оларды жеткізушілердің аумағынан шыққан тауарларға берілетін қолайлылығы кем емес режим ұсынады.

2. Осы баптың 1-тармағының ережесі импорт кезінде алынатын кедендік баждарға және кедендік баждарға барабар өзге де төлемдерге қатысты қолданылмайды.

3. Осы баптың 1-тармағының ережесі мүдделі Тараптар арасында екі немесе көпжақты негізде қолданылады.

4. Осы Шарт күшіне енгеннен кейін үш айдың ішінде мүдделі Тараптар мемлекеттік сатып алу салаларын реттеу қағидалары мен рәсімдеріне қатысты, оларды үш жылдық мерзімде аяқтау мақсатында Тараптардың міндеттемелерін айқындайтын осы Шартқа Хаттаманы әзірлеу туралы келіссөздерді бастайды.

7-бап Транзит еркіндігі

1. Осы Шарт шеңберінде тауарлар мен көлік құралдарының транзитін реттеуді Тараптар ТСБК 1994 V бабының ережелеріне сәйкес жүзеге асырады.

2. Тауарлар мен көлік құралдарының транзитіне мынадай талаптар қолданылады:

1) Тараптар аумағы арқылы транзитпен өткізілетін тауарлар бір мезгілде:

а) тасымалдау мен сақтаудың қалыпты жағдайлары кезінде табиғи тозу немесе азаю салдарынан болатын өзгерістерден басқа, өзгермеген қалпында қалуға;

б) транзиттен басқа, қандай да бір өзге мақсаттарда пайдаланылмауға;

в) межелі кеден органына тауар тасымалдайтын көлік құралының мүмкіндіктерін, белгіленген бағдарды және тасымалдаудың басқа да жағдайларын негізге ала отырып, белгілеген мерзімде межелі кеден органына жеткізілуге тиіс;

2) осы Шарттың талаптарына қайшы келмеген жағдайларда, Тарап өзінің заңнамасына сәйкес транзитке тыйым салынған тауарлардың жекелеген түрлерінің тізбелерін, сондай-ақ тауарлардың транзиті үшін Тараптардың уәкілетті органдарының арнайы рұқсатын алу талап етілетін олардың жекелеген түрлерінің тізбелерін белгілеуі мүмкін. Тараптар бір-бірін өздерінің тізбелері туралы хабардар етеді;

3) авария немесе дүлей күш жағдаяттарының туындауы себебі бойынша транзит үзілген жағдайда, тасымалдаушы оның аумағында транзитті үзілген Тараптың ұлттық заңнамасында белгіленген нормаларды басшылыққа алады;

4) Тараптардың кеден органдары сәйкестендірудің ұлттық құралдарын, өзге де кедендік қамтамасыз ету құралдарын, сондай-ақ Тараптар қатысушылары болып табылатын халықаралық конвенцияларға және/немесе олардың арасындағы қол жеткізілген уағдаластықтарға сәйкес тауарлар мен оларды тасымалдайтын көлік құралдарын бақылауға қажетті құжаттарды өзара таниды;

5) Тараптардың әрқайсысы басқа кез келген Тараптың аумағы арқылы транзиттелетін тауарларға, егер олар шығарылған жерінен межелі жерге осындай басқа Тараптың аумағы арқылы өткізілмей тасымалданған тауарларға ұсынылған режимнен қолайлылығы кем емес режим ұсынады.

3. Осы баптың ережелері құбырмен тасымалдауға қолданылмайды.

4. Мүдделі Тараптар құбырмен тасымалдауға транзиті туралы Келісімді әзірлеу туралы келіссөздерді бастайды және осындай келіссөздерді осы Шарт күшіне енгеннен кейін алты ай ішінде аяқтайды.

8-бап Өзара саудада арнайы қорғау шараларын қолдану

1. Осы Шартта ештеңе де Тараптың (кеден одағының)¹ арнайы қорғау шараларын қолдану құқығын шектемейді. Өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығы тауарларына қатысты осындай шаралар ТСБК 1994 XIX бабына, Қорғау шаралары жөніндегі ДСҰ-ның келісіміне және осы Шартқа сәйкес қана қолданылуы тиіс.

2. Тарап (кеден одағы) арнайы қорғау шараларын қолдану кезінде осы тауардың импорты осы Тараптың (кеден одағының) ұлттық өнеркәсібіне залал келтірілмесе және/

немесе залал келтіру қаупін төндірмейтіндей ауқымда және жағдайларда жүзеге асырылған болса, басқа Тараптың аумағынан шығарылған тауарды осы шаралардың ықпалынан алып тастайды.

Басқа Тараптың аумағынан шығарылған тауар импорты, егер басқа Тарап соңғы үш жылда импортталатын тауардың негізгі бес жеткізушілерінің санына кірмесе және сонымен бір мезгілде мына талаптар сақталған жағдайда:

соңғы үш жылда басқа Тараптан импорт көлемі қысқарса немесе басқа елдердің импортымен салыстырғанда (абсолютті және салыстырмалы көрсеткіштерде) аз көлемде өссе;

басқа Тараптың тауар импортының бағалар деңгейі импорттаушы Тараптың (кеден одағының) ішкі нарығында ұқсас немесе тікелей бәсекелесетін тауарлардың ұлттық тауар өндірушілердің баға деңгейіне тең немесе жоғары болса, Тараптың (кеден одағының) ұлттық өнеркәсібіне залал тигізбейтіндігі және/немесе залал тигізу қаупін төндірмейтін ретінде қарастырылады.

3. Тараптың (кеден одағының) бірінің арнайы қорғау шараларын қолдану ниеті болған жағдайда, осы Тарап (кеден одағы) тексерулердің аяқталуына дейін 30 күннен кешіктірмей шараны қолдану басқа Тарапқа қатысты болуы мүмкін оларға осындай ниеті туралы хабарлайды. Мүдделі Тараптар өзара қолайлы шешім табу мақсатында консультациялар жүргізеді.

4. Тараптар (кеден одағы) арнайы қорғау шараларының түрін таңдау кезінде осы Шарттың мақсаттарына қол жеткізуге барынша аз залал тигізетін шараларға басымдық береді.

-----

¹ Осы Шарттың 8-бабының және 9-бабының мақсаттары үшін кеден одағы деп Тараптардың бірлестігі аясында бірыңғай арнайы қорғау, демпингке қарсы және өтемақы шараларын қолдану көзделген бірлестік түсініледі.

9-бап Өзара саудада демпингке қарсы және өтемақы шараларын қолдану

1. Осы Шартта ештеңе де Тарапқа (кеден одағына) басқа Тараптан шығарылған тауар импортына қатысты демпингке қарсы немесе өтемақы шараларын қолдануға кедергі келтірмейді. Өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығы тауарларына қатысты осындай шаралар ТСБК 1994 VI, XVI баптарына, ТБСК 1994 VI бабын қолдану жөніндегі ДСҰ келісіміне, Субсидиялар және өтемақы шаралары жөніндегі ДСҰ келісіміне және осы Шартқа сәйкес қана қолданылуға тиіс.

2. Тараптың бірінің (кеден одағының) демпингке қарсы немесе өтемақы шараларын қолдану ниеті болған жағдайда, осы Тарап (кеден одағы) шараларды қолданғанға дейін шараларды қолдану үшін негіз болып табылатын негізгі факторлар мен қорытындылар туралы тиісті ақпаратты басқа мүдделі Тарапқа береді. Тараптардың өз мүдделерін

қорғай алулары үшін, мұндай ақпаратты беру алдын ала, бірақ тексеру аяқталғанға дейін кемінде 30 күннен кешіктірілмей берілуі тиіс.

3. Демпингке қарсы немесе өтемақы шараларын қолдану немесе ұзарту ниеті бар Тарап (кеден одағы) мүдделі Тараптар тексеруді аяқтағанға дейін алдын ала консультациялар жүргізу үшін барабар мүмкіндік беруге тиіс.

4. Тараптар (кеден одағы) арнайы қорғау шараларының түрін таңдау кезінде осы Шарттың мақсаттарына қол жеткізуге барынша аз залал тигізетін шараларға басымдық береді.

10-бап Субсидиялар беру

1. Тараптар субсидияларды ТСБК 1994 VI, XVI баптарының ережелеріне, Субсидиялар және өтемақы шаралары ДСҰ жөніндегі келісіміне сәйкес береді.

2. Тараптар осы Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын 3-қосымшада көзделген шараларды қоспағанда, Субсидиялар және өтемақы шаралар жөніндегі ДСҰ келісімінің 3-бабының ұғымындағы тыйым салынған субсидияларды сақтамайды және бермейді.

3. Тараптар басқа Тараптардың мүдделеріне елеулі қысым жасауы мүмкін және Субсидиялар және өтемақы шаралары жөніндегі ДСҰ келісімінің 6-бабында көзделген теріс салдарға алып келуі мүмкін Субсидиялар және өтемақы шаралары жөніндегі ДСҰ келісімінің 2-бабының ұғымындағы арнайы субсидиялар беруден бас тартады.

4. Әрбір Тарап мемлекет көрсететін жалпы көмектің сомасы мен бөлінуі туралы басқа Тараптарға жыл сайын хабарлау жолымен және басқа Тараптың талабы бойынша мемлекеттік көмек көрсетудің нақты жағдайы мен осындай көмек беру схемасы туралы ақпаратты бере отырып, кәсіпорындарға берілетін мемлекеттің көмегінің ашықтығын қамтамасыз етеді.

11-бап Саудадағы техникалық кедергілер

Тараптар Саудадағы техникалық кедергілер туралы ДСҰ келісімінің қағидалары мен қағидаттарын басшылыққа ала отырып, өзара саудада техникалық регламенттерді, стандарттар мен сәйкестікті бағалау рәсімдерін қоса алғанда, техникалық шараларды қолданады.

Тараптар 1992 жылғы 13 наурыздағы Стандарттау, метрология және сертификаттау саласындағы келісілген саясатты жүргізу туралы келісімнің негізінде стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі Мемлекетаралық кеңес аясында стандарттау, метрология, сәйкестікті бағалау (растау), аккредиттеу, мемлекеттік бақылау (қадағалау) саласында ынтымақтастықты жүзеге асырады.

12-бап Санитариялық және фитосанитариялық шаралар

Тараптар ДСҰ-ның Санитариялық және фитосанитариялық шараларды қолдану туралы қағидалары мен қағидаттарын, сондай-ақ тиісті салалардағы өздері қатысушылары болып табылатын халықаралық шарттарды басшылыққа алады.

13-бап Төлемдер

1. Тараптар осы Шарттың 14-бабында көзделген жағдайлардан басқа, тауарлармен өзара сауданы жүзеге асыру шеңберінде тауарларды жеткізу үшін халықаралық аударымдар мен төлемдерге қолданыстағы шектеулерді сақтамайды және жаңа шектеулер белгілемейді.

2. Осы Шартта ештеңе де Тараптардың Халықаралық валюта қоры туралы келісімнің баптарына немесе осы баптың 3-тармағына сәйкес Тараптар жасайтын арнайы валюталық келісімнің ережелеріне сәйкес олардың Халықаралық валюта қорындағы мүшелігінен туындайтын құқықтары мен міндеттемелерін қозғамайды.

3. Егер осы Шартқа қосылатын мемлекет Халықаралық валюта қоры туралы келісім баптарының қатысушысы болып табылмайтын болса, онда Тараптар осындай мемлекетпен тауарлармен өзара сауданы жүзеге асыруға байланысты төлемдерді жүзеге асыру тәртібін белгілейтін арнайы валюталық келісім жасайды.

Егер қандай да бір Тарап Халықаралық валюта қорынан шығып, өз міндеттемелерін Халықаралық валюта қоры туралы келісімнің VIII бабы бойынша қайтып алса немесе әлде қалай тоқтатса, онда мұндай Тарап мүмкіндігінше қысқа мерзімде басқа Тараптармен көрсетілген арнайы валюта келісімін жасайды.

14-бап Төлем теңгерімін қамтамасыз ету мақсатындағы шектеулер

1. Кез келген Тараптың төлем теңгерімінің теңдігі елеулі бұзылған және сыртқы қаржылық жағдайы елеулі қиындаған жағдайда, ол ТСБК 1994 XII бабының және импортқа рұқсат етілген, тауарлардың санының немесе құнының шектелуіне алып келетін, оның заңнамасында көзделген шаралар қолдану жолымен басқа Тараптардың тауарларымен саудасына ТСБК 1994 Төлем теңгерімі туралы ережені түсіндіру нормаларына қайшы келмейтін шектеуді белгілеуі немесе сақтауы, оның ішінде Тараптармен тауарлар саудасын жүзеге асыруға байланысты төлемдер мен аударымдарға шектеулерді енгізу мүмкін.

Осы тармақта айтылған мақсатта төлемдер мен аударымдарға қатысты шектеулерді қоса алғанда, тауарлармен өзара сауданы шектеу шаралары, егер өзара сауда шеңберінде жүзеге асырылатын Тараптар импорттайтын тауарларды жеткізгені үшін төлемдер осы баптың 2-тармағында айтылған, тауарлармен өзара саудада шектеудің осындай шараларын қолданатын, Тараптың валюталық резервтері қалыптасатын валютада жүргізілсе, қолданылуы мүмкін.

2. Осы бапқа сәйкес Тарап белгілейтін, сақтайтын немесе күшейтетін төлемдер мен аударымдарды қоса алғанда, импортқа қатысты шектеулер осындай Тараптың валюталық резервтерінің елеулі азаюының сөзсіз болу қаупінің алдын алу үшін немесе осындай Тараптың валюталық резервтері өсуінің орынды қарқынын қалпына келтіру үшін қажет болатыннан гөрі барынша маңызды болмауға тиіс.

3. Төлем теңгерімі жай-күйінің немесе сыртқы қаржылық жағдайы қиындықтарын бастан кешіп отырған кез келген Тарап, ең алдымен жағдайды түзету үшін тауар саудасын қозғамау, атап айтқанда, сыртқы кредиттер мен басқа да ресурстарды тарту мүмкіндігін беретін және осындай кредиттерді немесе ресурстарды тиісті пайдалануды қамтамасыз ететін мүмкіндіктерді пайдаланады.

4. Осы бапқа сәйкес шектеулер қолданатын Тараптар:

Халықаралық валюта қоры туралы келісімнің баптарын немесе арнайы валюталық келісімде көзделген міндеттемелерді ұстанады;

Кез келген Тараптың коммерциялық, экономикалық және қаржылық мүдделеріне артық залал келтірмейді;

төлем теңгерімінің жағдайына байланысты қажетті шеңберден тыс шаралар қолданбайды;

егер тауарлар саудасын шектеу шаралары валюталар арасындағы теңгерімді түзетуге бағытталмаған болса, тараптар арасындағы кемсітушілікке жол бермейді; мұндай жағдайда шаралар қажетті кемсітушілік тәсілі шегінен шықпауы тиіс;

осы бапқа сәйкес енгізілген шараларды, олардың енгізілуіне алып келген жағдайлардың жеңілдеуіне қарай біртіндеп жояды;

осы бапқа сәйкес шаралар енгізу кезінде кез келген тауарлардың ең аз коммерциялық көлемде әкелінуіне орынды негізсіз кедергі келтірмейді, өйткені олардың сауда айналымынан шығарылуы сауданың әдеттегі арналарын бұзған болар еді;

коммерциялық үлгілерді әкелуге немесе патенттер, тауарлық белгілер, авторлық құқық немесе ұқсас рәсімдер туралы ережелерді сақтауға кедергі келтіретін шектеулерді қолданбайды.

5. Осы бапқа сәйкес қолданылуға рұқсат берілетін шараларға, егер төлем теңгерімінің мүшкіл жай-күйіне байланысты ғана сыртқы есептесу жағдайының күрт нашарлауын өзге шаралар тоқтата алмаса, баждарды енгізу немесе сақтау, лицензиялау және квоталау сияқты шаралар жатпайды.

6. Ағымдағы операциялар болып табылатын төлемдер мен аударымдардың жүзеге асырылуын шектейтін шараларды енгізу кезінде, осындай шараларды қолданатын кез келген Тарап Халықаралық валюта қорын Халықаралық валюта қоры туралы келісімнің VIII бабының ережелеріне сәйкес ағымдағы операциялардың еркіндігін шектеу туралы дереу хабардар етеді және осындай Тараптың төлем теңгерімі жай-күйінің нашарлауына алып келуі мүмкін төлем теңгерімі жағдайларын немесе сыртқы

қаржылық жағдайларды түзету, экономикалық проблемаларды анықтау және қабылданған шаралардың оңтайлылығын айқындау үшін Халықаралық валюта қорымен консультациялар жүргізеді.

7. Осы бапқа сәйкес Тарап енгізген немесе сақтаған кез келген шектеулер немесе осындай шектеулердегі кез келген өзгерістер басқа Тарапты кейінге қалдырмай хабардар етудің мәні болып табылады.

8. Егер жағдайлар мүмкіндік берсе, осы бапқа сәйкес Тараптың ешқайсысы мүддесі қозғалуы мүмкін басқа Тараппен консультациялар жүргізгенге дейін шектеулер енгізбейді. Егер шектеулер консультация жүргізгенге дейін енгізілген болса, консультациялар мүмкіндігінше қысқа мерзімде жүргізіледі.

Консультациялар:

осы бапқа сәйкес тауарлар саудасын шектеу шараларын енгізетін Тараптың төлем теңгерімі мен сыртқы қаржылық жағдайына байланысты қиындықтардың сипаты мен ауқымын бағалау;

осындай Тарап тап болған сыртқы экономикалық және сауда жағдайын бағалау; пайдаланылуы мүмкін балама түзету шараларын анықтау мақсатында жүргізіледі.

15-бап Жалпы ерекшеліктер

Осы Шартта ештеңе көрсетілген ТСБК 1994 ХХ бабында баяндалған талаптарды сақтай отырып, ТСБК 1994 бабына сәйкес кез келген Тараптың Жалпы ерекшеліктерге жататын шараларды қолдануына кедергі ретінде түсіндірілмеуге тиіс.

16-бап Қауіпсіздік пайымдылығы бойынша ерекшеліктер

Тараптар Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бағытталған шараларға қатысты ТСБК 1994 ХХІ бабының нормаларын қолданады.

17-бап Әкімшілендіру мәселелері

Алымдарды алу, импортқа және экспортқа байланысты ресмиліктерді жүзеге асыру, сауда қағидаларын қолдану ТСБК 1994 VIII және X баптарына сәйкес жүзеге асырылады.

18-бап Кеден одақтары, еркін сауда, шекара маңындағы сауда туралы келісімдер

1. Осы Шарт Тараптардың ДСҰ қағидаларына, атап айтқанда ТСБК 1994 ХХІV бабына сәйкес кеден одағы, еркін сауда және/немесе шекара маңы саудасы туралы келісімдерге қатысуына кедергі келтірмейді.

2. Осы Шарттың ережелері, олар:

олардың Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік аясында жасаған, сондай-ақ Кеден одағы органдары шешімдерінің негізінде қабылданған халықаралық шарттарға;

Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік қатысушылары арасында жасалған екі жақты шарттарға қайшы келмейтін Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік қатысушылары арасындағы қатынастарға қолданылады.

3. Тараптардың осы баптың 1 және 2-тармақтарында аталған халықаралық шарттарға қатысуы олардың құқықтарын шектемейді және осындай шарттың қатысушылары болып табылмайтын басқа Тараптардың алдында осы Шарт бойынша міндеттемелерден босатпайды (6-қосымша)

4. Егер тараптардың бірінің осы баптың 1-тармағында көзделген келісімге қатысуы осы Шарт қатысушыларының өзара саудасына елеулі түрде кері әсерін тигізген жағдайда, кез келген мүдделі Тараптың ұсынысы бойынша Тараптар өзара сауданы қалпына келтіруге бағытталған шараларды әзірлеу және қолдану мақсатында консультациялар өткізеді.

19-бап Даулы мәселелер

1. Тараптар осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындауы үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды.

2. Егер Тараптардың бірі басқа Тарап осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамайды деп есептесе және мұндай міндеттемелерді орындамау бірінші Тараптың экономикалық мүддесіне залал келтірсе немесе залал тигізу қаупін төндірсе, Тараптардың екеуі де туындаған келіспеушіліктерді өзара тиімді жою мақсатында консультациялар жүргізеді.

Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда, егер Тараптардың екеуі де 1992 жылғы 6 шілдедегі Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы Экономикалық Сотының мәртебесі туралы келісімнің қатысушылары болып табылса дау бірінші Тараптың таңдауы бойынша ТМД Экономикалық Сотының немесе осы Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын 4-қосымшада көзделген дауларды шешу рәсіміне сәйкес сарапшылар комиссиясының қарауына берілуі мүмкін.

3. Осы Шартта ДСҰ келісімдерінің ережелеріне сілтеме жасау жолымен реттелетін мәселелер бойынша, ДСҰ-ға мүше болып табылатын Тараптар арасындағы даулар ДСҰ келісімдеріне сәйкес көзделген тәртіпте шешіледі. Осы тармақтың ережелері ДСҰ-ға мүше болып табылатын Тараптарға дауларды осы баптың 2-тармағына сәйкес реттеуге кедергі келтірмейді.

20-бап Өзгерістер және толықтырулар

Тараптардың өзара келісімі бойынша осы Шартқа оның ажырамас бөлігі болып табылатын тиісті хаттамалармен ресімделетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

Осы Шарттың 2-бабының 15-тармағында көзделген хаттамаларды қоспағанда, осы Шарттың күшіне енуі үшін көзделген тәртіппен күшіне енеді.

21-бап Ескертулер

Осы Шартқа ескертулер жасауға жол берілмейді.

22-бап Күшіне ену

1. Осы Шарт, оның күшінет енуіне қажетті мемлекетішілік рәсімдерге оның Тараптары қол қоюды орындау туралы депозитарий үшінші хабарламаны алған күннен бастап 30 күн өткен соң күшіне енеді.

2. Осы Шарт мемлекетішілік рәсімдерді кешірек орындаған Тараптар арасындағы қатынастарда депозитарий тиісті құжаттарды алған күннен бастап 30 күн өткен соң күшіне енеді.

23-бап Өзге де халықаралық міндеттемелермен ара қатынасы

1. Осы Шарт Тараптар үшін күшіне енген олардың арасындағы қатынастарда оның ережелері қолданылады және тізбеге сәйкес халықаралық шарттар қолданысын тоқтатады (шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын оның 5-қосымша).

2. Егер Тараптар өзгеше уағдаласпаса, осы шарттарда көзделген тәртіппен және мерзімде Тараптар олардың арасында қолданылатын еркін сауда туралы екіжақты халықаралық шарттарды тоқтату жөніндегі шараларды осы Шарттың олар үшін күшіне енген күннен бастап қабылдайтыны туралы уағдаласты.

24-бап Қосылу

Осы Шарт күшіне енгеннен кейін ол кез келген мемлекеттің қосылу туралы құжатты депозитарийге беру жолымен қосылуы үшін ашық болып табылады.

Осы Шарт ТМД-ға қатысушы мемлекет үшін депозитарий қосылу туралы құжатты алған күннен бастап 30 күн өткен соң күшіне енеді.

Осы Шарт ТМД-ға қатысушы болып табылмайтын мемлекет үшін депозитарий қосылу туралы құжатты, сондай-ақ Тараптармен келісілген осы Шартқа қосылу талаптарын алған күннен бастап 30 күн өткен соң күшіне енеді.

25-бап Қолданылу мерзімі, қолданысын тоқтату, шығу

1. Осы Шарт белгісіз мерзімге жасалады.

Тараптардың әрқайсысы өзінің шығу ниеті туралы жазбаша хабарламаны Шарттан шыққанға дейін кемінде 12 айдан кешіктірмей депозитарийге жолдап және осы Шарттың қолданылу мерзімі кезінде туындаған қаржылық және өзге де міндеттемелерді реттей отырып, одан шығуға құқылы.

2. Осы Шарттың ережелері мүмкін болатын, оның ішінде материалдық сипаттағы, даулар мен талаптарды шешу мақсаттары үшін қатысуды тоқтатқан Тарапқа қатысты барлық міндеттемелерді толық реттегенге дейін қолданыла береді.

2011 жылғы 18 қазанда Санкт-Петербург қаласында орыс тілінде бір түпнұсқада жасалды. Түпнұсқалық дана Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Атқарушы комитетінде сақталады, ол оның расталған көшірмесін осы Шартқа қол қойған мемлекеттің әрқайсысына жібереді.

Армения Республикасы үшін

Ресей Федерациясы үшін

Әзірбайжан Республикасы үшін

Тәжікстан Республикасы үшін

Беларусь Республикасы үшін

Түркіменстан үшін

Қазақстан Республикасы үшін

Өзбекстан Республикасы үшін

Қырғыз Республикасы үшін

Украина үшін

Молдова Республикасы үшін

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы
туралы шартқа
1-қосымша

I. Еркін сауда аймағы туралы шарттың 2-бабына сәйкес тауарлар импортына қатысты қолданылатын кедендік баж

Тарап	СЭҚ ТН коды Позициялардың атауы	Кедендік баж мөлшерлемесі	Кедендік баждың қолданылу мерзімі (күші жойылған күні)
Армения Республикасы Армения Республикасына 1-қосымшаның 1-бөлігінде көрсетілгеннен басқа Армения Республикасына қатысты импорттық бажды қолданатын Тараптарға қатысты импорттық бажды қолдану құқығын өзіне қалдырады. Армения Республикасы көрсетілген шараларды енгізу туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.			
Барлық Тараптар	2402 20 900 Темекілер	2011 жыл – 1 000 данасына 1 500 драм. 2012 жыл – 1 000 данасына 1 250 драм. 2013 жыл – 1 000 данасына 1 000 драм	2014 жылғы 1 қаңтар

	Сүзгісіз темекілер	2011 – 2013 жылдар 1 000 данасына 1 300 драм.	
Беларусь Республикасы			
Украина	1701 99 100 Ақ қант	1 тоннасы үшін 340 долл.	Мерзімі өзара уағдаластық бойынша анықталатын болады
Қазақстан Республикасы			
Украина	1701 99 100 Ақ қант	1000 кг үшін 340 долл.	Мерзімі өзара уағдаластық бойынша анықталатын болады
	2208 60 Арак	1 л үшін 2 еуро	2015 жылғы 1 қаңтардан
Қырғыз Республикасы			
Қолданбайды			
Молдова Республикасы			
Украина	1701 Құрақ немесе қызылшалы қант және қатты күйдегі химиялық таза сахароза	75 %	2015 жылдың 1 қаңтары (мерзімнің аяқталуы бойынша – бажсыз келісілген квоталар көлемінде)
	1702 Химиялық таза лактозаны, мальтозаны, глюкоза мен қатты күйдегі фруктозаны (левулоза) қоса алғанда, қанттың басқа түрлері; дәмді хош иісті немесе бояғыш заттар қосылмаған қант шәрбәті; табиғи балмен араластырылған және араластырылмаған жасанды бал, карамельді кулер, 1702 30 990 позицияларды қоспағанда - басқалары	75 %	2015 жылдың 1 қаңтары (мерзімнің аяқталуы бойынша – бажсыз келісілген квоталар көлемінде)
	2207 Айналымы кемінде 80 % спирт қоспасымен ұйытылмаған этил спирті; ұйытылмаған кез келген қоспадағы этил спирті және өзге де спирттер	1 л үшін 0,5 еуро	2013 жылғы 1 қаңтар
Ресей Федерациясы			
Украина	1701 99 100 Ақ қант	1 т. үшін 340 долл.	Мерзімі өзара уағдаластық бойынша анықталатын болады
Тәжікстан Республикасы			
Қолданбайды			
Украина			
Беларусь Республикасы	1701 99 10 00 Ақ қант	50 %	Мерзімі өзара уағдаластық бойынша анықталатын болады

Қазақстан Республикасы	1701 99 10 00 Ақ қант	50 %	Мерзімі өзара уағдаластық бойынша анықталатын болады
Молдова Республикасы	1209 10 00 00 Қант қызылшасының тұқымы	5 %	2013 жылғы 1 қаңтар
	1701 Құрақ немесе қызылшалы қант және қатты күйдегі химиялық таза сахароза	50 %	2015 жылғы 1 қаңтар (мерзімнің аяқталуы бойынша – бажсыз келісілген көлемдегі квота)
	1702 Лактоза және лактоза шәрбәті: басқа да қант (қрахмал сірнесінен өзге)	5 %	
Ресей Федерациясы	1701 99 10 00 Ақ қант	50 %	Мерзімі өзара уағдаластық бойынша анықталатын болады

II. Еркін сауда аймағы туралы шарттың 2-бабына сәйкес ТМД қатысушы мемлекеттердегі тауарлар экспортына қатысты қолданылатын кедендік баждар

СЭҚ ТН коды Позициялар атауы	Кедендік баж мөлшерлемесі
Армения Республикасы Қолданбайды	
Беларусь Республикасы (Беларусь Республикасының аумағынан ЕурАзЭҚ мүше мемлекеттердің кеден аумақтарынан тысқары жерлерге әкетілетін тауарларға қатысты. Мұнай өнімдері бойынша Кеден одағының мүшесі болып табылмайтын ТМД-ға қатысушы мемлекеттерге қатысты баж қолданылады) Тәжікстан Республикасы Беларусь Республикасына жеткізілетін тауарларға қатысты экспорттық кедендік баж салығын енгізген жағдайда, Беларусь Республикасы ұқсас шараларды қолдану құқығын өзіне қалдырады. Беларусь Республикасы көрсетілген шараларды енгізу туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.	
1205 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған рапстың немесе кользаның тұқымы,	1 000 кг үшін 100 еуро
2709 00, 2710 11 – 2710 19 490 0, 2710 19 510 – 2710 99 000 0, 2711 12 – 2711 19 000 0, 2712, 2713, 2902 20 000 0 – 2902 43 000 0 Шикі мұнай мен мұнай өнімдері	Ресей Федерациясында қолданылатынмен бірдей арнайы формула Кеден одағының кедендік аумағынан тысқары жерлерге Беларусь Республикасының аумағынан әкету кезінде қолданылады
3104 Калий тыңайтқыштары	1 000 кг үшін 75 еуро
4101, 4103 Өңделмеген тері	1 000 кг үшін 500 еуро
4104, 4106 Иленген былғары немесе былғарылық қраст	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 90 еуродан кем емес
4401 10 000 9	

Отын ағашы	1 куб. м үшін 100 еуро
4403 10 000 1, 4403 10 000 2, 4403 91 100 0, 4403 91 900 0, 4403 92 100 0, 4403 92 900 0 Өңделмеген орман материалы	1 куб. м үшін 100 еуро
4404 20 000 0 Жапырақ тұқымдас ағаш	1 куб. м үшін 100 еуро
4407 91 150 0, 4407 91 310 0, 4407 91 390 0, 4407 91 900 0, 4407 92 000 0, 4407 93 100 0, 4407 93 500 0, 4407 93 900 0 Өңделген орман материалы	1 куб. м үшін 100 еуро
Қазақстан Республикасы (Кеден одағының кедендік аумақтарынан тысқары жерлерге Қазақстан Республикасының аумағынан әкетілетін тауарларға қатысты) Қазақстан Республикасынан Қырғыз Республикасы мен Тәжікстан Республикасына әкетілетін тауарларға қатысты, кедендік бажды қолдану мәселелері өзге де көп жақты және/немесе екі жақты уағдаластықтармен реттелуі мүмкін. Қазақстан Республикасы көрсетілген шараларды енгізу туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.	
1201 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған соя бұршақтары	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 35 еуродан кем емес
1205 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған рапстың немесе кользаның тұқымдары	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 30 еуродан кем емес
1206 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған күнбағыстың тұқымдары	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 30 еуродан кем емес
2709 00 900 2, 2709 00 900 8 Шикі мұнай	Арнайы формула
2710 11 110 0 – 2710 11 900 9 Жеңіл дистилляттар және өнімдер	Баж салығы мөлшерлемесінің мөлшері келесі формула бойынша есептеп шығарылады: $ӘКБС=Кх(Ц-138,6)$, мұндағы ӘКБС – әкетілетін кедендік баж мөлшерлемесі;
2710 19 110 0 – 2710 19 290 0 Орташа дистилляттар: қайта өңдеудің ерекше процестері үшін, 2710 19 110 0 кіші қосалқы позицияда көрсетілгеннен басқа, процестердегі химиялық айналу үшін; басқа да мақсаттар үшін	К – 50 % есептеу формула көрсеткішінде қолданылатын және төменде көрсетілген кестеге сәйкес түзету коэффициентіне көбейтілген орташа арифметикалық 0,35 және 0,4 коэффициенттерінің мағынасы;
2710 19 410 0 – 2710 19 490 0 Ауыр дистилляттар: газойлдар	Ц – мониторинг кезеңінде қалыптасқан шикі мұнайдың орташа нарықтық бағасы
2710 19 510 1, 2710 19 510 9, ауыр дистиллятты сұйық отыннан өзге, 2710 19 550 1, 2710 19 550 9 Ауыр дистилляттар: сұйық отындар	
2710 19 550 9 Ауыр дистилляттар: сұйық отындар	
2710 19 610 1 – 2710 19 690 9 Ауыр дистилляттар: сұйық отындар	
2713 20 000 0 – 2713 90 900 0 Мұнай битумы	
2710 19 310 0 – 2710 19 350 0 Ауыр дистилляттар: газойлдар	Мұнайдан өңделген тауарларға әкетілетін кедендік баждың бекітілген мөлшерлемесі мұнай шикізатының әлемдік нарықтағы ай сайынғы баға мониторингін есепке ала

	отырып, орташа нарықтық баға деректері негізінде түзетіледі
2711 21 000 0 Табиғи газ	30 %
2711 29 000 0 Басқа газдар	5 %
2705 00 000 0 Тас көмірлі, сулы, генераторлық газ және ұқсас газдар	5 %
4101 Ірі қара малдың (қодастарды қоса алғанда) немесе жылқы тұқымдас (буланған немесе тұздалған, кептірілген, күлмен жидетілген, басқа тәсілмен өңделген немесе консервіленген, бірақ пергаментпен өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған) жануарлардың түгі бар немесе түксіз, қосарланған немесе қосарланбаған өңделмеген терілері	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 200 еуродан кем емес
4102 Осы топтың 1в ескертпесінде алып тасталғандардан басқа, қойлардың немесе қозылардың (буланған немесе тұздалған, кептірілген, күлмен жидетілген, басқа тәсілмен өңделген немесе консервіленген, бірақ пергаментпен өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған) жүні бар немесе жүнсіз, қосарланған немесе қосарланбаған өңделмеген терілері	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 200 еуродан кем емес
4103 Осы топқа 1б немесе 1в ескертумен алынып тасталғандардан басқа, өзге де өңделмеген (буланған немесе тұздалған, кептірілген, күлмен жидетілген, басқа тәсілмен пикелденген немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментпен өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған), түк басқан немесе түк баспаған, қосарланған немесе қосарланбаған терілер	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 200 еуродан кем емес
5101 Қардтық немесе тарақпен тарауға ұшырамаған жүн	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 50 еуродан кем емес
5102 Қардтық немесе тарақпен тарауға ұшырамаған биязы немесе қылшықты жануарлардың қылы	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 50 еуродан кем емес
5103 Иіру қалдықтарын қоса алғанда, бірақ ыдыратылған шикізатты қоспағанда, жүннің немесе жануарлардың биязы немесе қылшықты қылының қалдықтары	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 50 еуродан кем емес
5104 00 000 0 Жүннен немесе жұқа немесе қатты жануарлар жүнінің жұлынған шикізаттары	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 50 еуродан кем емес
7204 Қара металдардың қалдықтары мен сынықтары; қара металдардың қайта балқытуға арналған құймалары (шихталық құймалар)	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 20 еуродан кем емес
7302 Темір жол немесе трамвай жолдары үшін пайдаланылатын қара металдан жасалған бұйымдар: рельстер, қарсы рельстер және тісті рельстер, ауыспалы рельстер, тұйық қиылыс айқаспалары, ауыспалы штангалар және өзге де көлденең қосылыстар, шпалдар, түйіспе жапсырмалары мен төсемдері, сыналар, тірек тақталары, ілгекті рельс бұрандалары, төсемдер мен созғыштар,	

тұғырлар, көлденең жақтаулар мен рельстерді қосуға немесе бекітуге арналған өзге де бөлшектер	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 20 еуродан кем емес
7404 00 Мыс қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 330 еуродан кем емес
7601 7601 10 000 0 алынған СЭҚ ТН кодымен классификацияланатын алюмо-берилий лигатурасынан өзге, өңделмеген алюминий	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7602 00 Алюминий қалдықтары мен сынықтары	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7603 Алюминий ұнтақтары мен қабыршықтары	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7604 10 100 0 Қоспалы алюминийден жасалған алюминий шыбықтары	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7604 29 100 0 Алюминий құймаларынан жасалған басқа да шыбықтар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7605 Алюминий сымы	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7606 Ені 0,2 мм-ден астам алюминийден жасалған плиталар, табақтар, жолақтар немесе таспалар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7607 Ені (негізін есепке алмағанда) 0,2 мм алюминий жұқалтары (қағаздан, картоннан, пластмассадан немесе ұқсас материалдардан жасалған негізсіз немесе негізімен)	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7608 Алюминийден жасалған түтіктер мен түтікшелер	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7609 00 000 0 Алюминий түтіктерге немесе түтікшелерге арналған фитингтер (мысалы, жалғастырғыштар, иіндер, ернемектер)	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7610 Алюминий металл құрылымдары (9406 тауар позициясындағы құрастырылатын құрылыс металл құрылымдарынан басқа) және олардың бөліктері (мысалы, көпірлер және олардың бөліктері, мұнаралар, керегеторлы діңгектер, шатырларға арналған аражабындар, құрылыс фермалар, есіктер, терезелер және олардың рамалары, есіктерге арналған табалдырықтар, балюстрадаалар, тіректер және колонналар); металл құрылымдарда пайдалануға арналған алюминийден жасалған беттер, шыбықтар, профильдер, түтіктер және ұқсас бұйымдар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7611 00 000 0 Кез келген заттарға арналған (қысылған немесе сұйылтылған газдан басқа), сыйымдылығы 300 л астам, қаптамасымен немесе жылу оқшаулағышпен немесе оларсыз, бірақ механикалық немесе жылу техникалық жабдықтарсыз резервуарлар, цистерналар, бактар және алюминийден жасалған ұқсас сыйымдылықтар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7612 Кез келген заттарға арналған (сығылған немесе сұйылтылған газдан басқа), сыйымдылығы 300 л-ден астам қаптамасымен немесе жылу оқшаулағышпен немесе оларсыз, бірақ механикалық немесе жылу техникалық жабдықтарсыз күбілер, атанақтар, банкілер, жәшіктер және	

алюминийден жасалған ұқсас сыйымдылықтар (қатты немесе майыспалы түтік түріндегі сыйымдылықтарды қоса алғанда):	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7613 00 000 0 Сығылған немесе сұйылтылған газдарға арналған алюминий сыйымдылықтар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7614 Электрлік оқшаулаусыз алюминийден жасалған иірілген сым, тростар, өрме баулар және ұқсас бұйымдар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7615 Алюминийден жасалған асхана, ас үй бұйымдары немесе тұрмыстық қажеттілікке арналған өзге де бұйымдар және олардың бөліктері; алюминийден жасалған, ас үй ыдыстарын жууға арналған жөке, тазалауға немесе жалтыратуға арналған жөкешіктер, қолғаптар және ұқсас бұйымдар; алюминийден жасалған санитарлық-техникалық жабдық және оның бөліктері:	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
7616 Өзге де алюминийден жасалған бұйымдар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
8607 Темір жол локомотивтерінің немесе трамвайдың моторлы вагондарының немесе жылжымалы құрамның бөліктері	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 15 еуродан кем емес

Түзетілетін коэффициенттері бар кесте

СЭҚ ТН бойынша тауар жіктемесі	Түзетілетін коэффициент	К
2710 11 110 0 – 2710 11 900 9	1,2	$0,5 \times (0,35 + 0,4) / 2 \times 1,2 = 0,225$
2710 19 110 0 – 2710 19 290 0		
2710 19 410 0 – 2710 19 490 0		
2710 19 510 1 – 2710 19 550 9		
2710 19 610 1 – 2710 19 690 9	0,8	$0,5 \times (0,35 + 0,4) / 2 \times 0,8 = 0,15$
2710 19 310 0 – 2710 19 350 0	0,8	$0,5 \times (0,35 + 0,4) / 2 \times 0,8 = 0,15$
2713 20 000 0 – 2713 90 900 0	0,8	$0,5 \times (0,35 + 0,4) / 2 \times 0,8 = 0,15$

Қазақстан Республикасы тауарлардың жекелеген түрлеріне қатысты Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес экспортқа рентті салықты қолданады.

СЭҚ ТН коды Позициялар атауы	Кедендік баж ставкасы
Қырғыз Республикасы Тәжікстан Республикасы Қырғыз Республикасына жеткізілетін тауарларға қатысты экспорттық кедендік бажды енгізген жағдайда, Қырғыз Республикасы ұқсас шараларды қолдану құқығын өзіне қалдырады. Қырғыз Республикасынан Қазақстан Республикасына әкетілетін тауарларға қатысты кеден бажын қолдану мәселесі басқа да көпжақты және/немесе екіжақты уағдаластықпен реттелуі мүмкін. Қырғыз Республикасынан Ресей Федерациясына әкетілетін тауарларға қатысты кеден бажын қолдану мәселесі басқа да көпжақты (оның ішінде Қырғыз Республикасының 1996 жылғы 29 наурыздағы Кеден одағы туралы келісімге қосылуы туралы шартпен) және/немесе екіжақты уағдаластықпен реттелуі мүмкін. Қырғыз Республикасы көрсетілген шараларды енгізу туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.	
0401	

Қоюлатылмаған және қант немесе басқа да тәттілендіретін заттар қосылмаған сүт және кілегей	
0401 10 900 0 Басқалары	1 кг үшін 11 сом
0401 20 190 0 Басқалары	1 кг үшін 11 сом
0401 20 990 0 Басқалары	1 кг үшін 11 сом
0401 30 190 0 Басқалары	1 кг үшін 11 сом
0401 30 390 0 Басқалары	1 кг үшін 11 сом
0401 30 990 0 Басқалары	1 кг үшін 11 сом
4707 Регенерацияланатын қағаз және картон (макулатура және қалдықтар)	1 кг үшін 10 сом
Молдова Республикасы	
Қолданбайды	
Тараптар Молдова Республикасына қатысты уағдаластықтарды орындамаған жағдайда 2-баптың 15-тармағына сәйкес Молдова тарабы Молдова Республикасының сауда қатынастарында алып қоюды қолданатын Тараптарға қатысты барабар шараларды қолдану құқығын өзіне қалдырады.	
Молдова Республикасы көрсетілген шаралардың енгізілуі туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.	
Ресей Федерациясы	
(Кеден одағының кедендік аумақтарынан тысқары жерлерге Ресей Федерациясының аумағынан әкетілетін тауарларға қатысты)	
Ресей Федерациясынан Қырғыз Республикасына және Тәжікстан Республикасына әкетілетін тауарларға қатысты, кедендік баж салығын қолдану мәселесі өзге де көп жақты (оның ішінде, тиісінше Қырғыз Республикасының 1996 жылғы 29 наурыздағы Кеден одағы туралы келісімдерге қосылуы туралы шарт және Тәжікстан Республикасының 1999 жылғы 26 ақпандағы Кеден одағы туралы келісімдерге қосылуы туралы шарт) және/немесе екіжақты уағдаластықтармен реттелуі мүмкін.	
Ресей Федерациясы көрсетілген шараларды енгізу туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.	
0302 35 900 0 Көк немесе кәдімгі тунец	5 %
0303 Мұздатылған балық, 0304 тауар позициясының балық сүбесі мен балық етін қоспағанда:	5 %
0306 Сауыттағы немесе сауытсыз шаян тектестер, тірі, жаңадан ауланған, салқындатылған, мұздатылған, кептірілген, тұздалған немесе тұздықтағы	10 %
1201 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған соя бұршақ қаптары	20 еуро, бірақ 1 000 кг үшін 35 еуродан кем емес
1205 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған рапстың немесе кользаның тұқымы	20 еуро, бірақ 1 000 кг үшін 35 еуродан кем емес
1206 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған күнбағыстың тұқымдары	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 35 еуродан кем емес

1207 50 Қышаның тұқымы	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 25 еуродан кем емес
1605 Дайын немесе консервіленген шаян тәрізділер, моллюскілер және өзге де су омыртқасыздары	5 %
2207, 2208 Этил спирті	6,5 %
2503 00 Сублимирленген, тұндырылған немесе коллоидталған өзге барлық түрдегі күкірт	6,5 %
2510 Табиғи кальций фосфаты, табиғи алюминий-кальций фосфаты және фосфатты бор	6,5 %
2519 Табиғи магний карбонат (магнезит); балқытылған магнезия; кесектендірудің алдында қосылатын, құрамында басқа оксидтің шағын мөлшері бар қайта күйдірілген магнезия (кесектендірілген) ; коспаларымен немесе коспаларсыз өзге де магний оксиді	6,5 %
2523 Боялмаған немесе боялған, дайын немесе күйдірілген цемент тасы нысанында портландцемент, глиноземдік цемент, қож цемент, суперсульфатты цемент және ұқсас гидравликалық цементтер	6,5 %
2524 Асбест	3 %
2601 Күйдірілген пиритті қоса алғанда, кендер мен концентраттар	6,5 %
2613 Молибден кендері мен концентраттар	6,5 %
2615 Цирконий кендері мен концентраттар	6,5 %
2620 19 Қара металдар өндірісінің өзге де қалдықтары	6,5 %
2704 00 Тас көмірдің, лигниттің немесе жер тезектің коксы немесе жартылай коксы, ретортты көмір	6,5 %
2705 00 000 0 Мұнай газдары мен басқа да газ тәрізді көмірсутектерден өзге, тас көмір газы, су, генераторлы және ұқсас газдар	5 %
2706 00 000 0 Таскөмірлі, қоңыркөмірлі, шымтезекті шайырлар және "қалпына келтірілген" шайырларды қоса алғанда, сусызданған немесе сусызданбаған, ішінара ректификацияланған немесе ректификацияланбаған өзге де минералдық шайырлар	5 %
2707 Майлар және таскөмірді шайырдың жоғарғы температурада айдалатын басқа өнімдері; хош иістіқұрамдық бөліктердің массасы хош иіссіз массасынан артатын ұқсас өнімдер	5 %

2707 10 Бензол	Ерекше формула
2707 20 Толуол	Ерекше формула
2707 30 Ксилол	Ерекше формула
2708 Таскөмір шайырдан немесе өзге де минералды шайырлардан алынған пек және пекті кокс	5 %
2709 00 Битуминозды жыныстардан алынған шикі мұнай мен шикі мұнай өнімдері	Әлемдік нарықтағы мұнайдың бағасына қарай арнайы формула бойынша
2710 11 Жеңіл дистилляттар және өнімдер	Ерекше формула
2710 19 Орташа дистилляттар	Ерекше формула
2710 91, 2710 99 Пайдаланылған мұнай өнімдері	Ерекше формула
2711 11 Табиғи сұйытылған газ	1 000 кг үшін 40 еуро
2711 12 Пропан	Ерекше формула
2711 13 Бутан	Ерекше формула
2711 14 000 0 Этилен, пропилен, бутилен және бутадиен	Ерекше формула
2711 19 000 0 Басқалары	Ерекше формула
2711 21 000 0 Газ тәрізді күйдегі табиғи газ	30 % (Украина үшін арнайы формула бойынша қолданылады)
2711 29 000 0 Басқа газ тәрізді күйдегі газдар	5 %
2712 10 Мұнай вазелині	Ерекше формула
2712 20 0,75 мас. % кем емес майы бар парафин:	Ерекше формула
2712 90 310 0 Қайта өңдеудің ерекше процестері үшін	Ерекше формула
2712 90 330 0 2712 90 310 0 кіші позицияларда көрсетілгендерден басқа процестердегі химиялық түрлендірулер үшін	Ерекше формула
2712 90 390 0 Басқа да мақсаттар үшін	Ерекше формула
Басқалары:	
2712 90 910 0	

1-алкендер қоспасы, құрамы 80 мас. % немесе одан асатын 1-алкендердің ұзын көмірсутекті тізбесінің 24 көміртегі атомынан немесе одан асатын, бірақ көміртегінің атомынан аспайтын 1-алкендер қоспасы	Ерекше формула
2712 90 990 0 Басқалары	Ерекше формула
2713 11 000 0 Мұнай коксы кальцинирленбеген	Ерекше формула
2713 20 000 0 Мұнай битумы	Ерекше формула
2713 90 Битуминозді жыныстардан алынған мұнай немесе мұнай өнімдерін қайта өңдеудің өзге де қалдықтары	Ерекше формула
2714 90 000 0 Битум және табиғи асфальт, асфальтиттер мен асфальтты жыныстар	5 %
2715 00 000 0 Табиғи асфальттың, табиғи битумның, мұнай битумының, минералды шайыр немесе минералды шайыр пекінің негізіндегі битумды қоспалар (мысалы, битум мастикалары, жол жабындарына арнаған асфальтты қоспалар)	5 %
2825 Гидразин және гидроксилламин және олардың органикалық емес тұздары; басқалары органикалық емес негіздер; тотықтар, гидрооксидтер және басқа металл пероксидтері:	6,5 %
2902 20 Бензол	Ерекше формула
2902 30 Толуол	Ерекше формула
2902 41 000 0 о-ксилол	Ерекше формула
2902 42 000 0 м-ксилол	Ерекше формула
2902 43 000 0 п-ксилол	Ерекше формула
2905 13 000 0 Бутан-1-ол (спирт н-бутилді)	6,5 %
3104, 3105 Минералды немесе химиялық тыңайтқыш	5 %
3901, 3902 Бастапқы формадағы этилен, пропилен немесе өзге де олефиндер полимерлері	6,5 %
4101, 4102, 4103 Өңделмеген терлер	1 000 кг үшін 500 еуро
4104, 4105, 4107	

Ірі қара малдың, қойдың терісінің немесе қозы терісінің иленген былғары немесе былғары красты; иленгеннен кейін немесе былғары красты түрінде қосымша өңделген былғары	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 90 еуродан кем емес
4401 Бөрене, шөрке, бұтақшалар, байламды шөпшек түріндегі немесе осыған ұқсас түрдегі ағаш; ағаш жонқасы немесе сүрегі; сүрек үгіндісі және ағаш қалдықтары мен скрап, агломерирленбеген немесе бөрене брикеттер, түйіршіктер немесе осыған ұқсас түрінде агломерирленген	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
4403 Өңделмеген, қабығы аршылған немесе аршылмаған немесе шелқабығымен немесе тұрпайы бөренеленген немесе бөренеленбеген ағаш материалдары	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
4406 Темір жолдар мен трамвай жолдарына арналған шпалдар	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
4407 Араланған немесе ен бойынан жарылған, жаңқаланған немесе жаңқаланбаған, қабаттарға бөлінген немесе сыдырылған, тегістелген немесе тегістелмеген, сыртқы қалыңдығы 6 мм асатын шет жақ қосылыстары бар немесе жоқ ағаш материалдары	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
4408 90 Қаптамаға арналған (қабатты ағашты бөлу арқылы алынғанды қоса алғанда), желімделген фанера немесе осыған ұқсас қабатты ағашқа арналған табақтар және ен бойынан кесілген, қабаттарға бөлінген немесе аршылған, сүргіленген немесе сүргіленбеген, тегістелген немесе тегістелмеген, ағаштардың өзге түрлерінен (қылқанды және тропикалық тұқымдардан басқа түрлерден) жасалған қалыңдығы 6 мм-ден аспайтын кертікке қосылыстары бар немесе жоқ өзге ағаш материалдары	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
4409, 4410, 4412, 4413, 4418, 4421 Пофилирленген погонаж түріндегі аралау материалдары, сүрек-жаңқалы және сүрек-талшықты, желімделген фанера, блоктар, плиталар, бөрене немесе профилирленген формадағы тығыздалған ағаш, ағаш ұстасының және шеберінің ағаш, құрылыс бұйымдары, басқа ағаш бұйымдары	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
4701 Ағаш массасы	10 %
4703 Еритін сұрыптардан өзге, натронды немесе сульфатты ағаш целлюлоза	10 %
4703 21 Қылқан жапырақты тұқымдардан жартылай ағартылған немесе ағартылған	10 %, бірақ 1 000 кг үшін 40 еуродан кем емес
4704 еритін тұздардан өзге, сульфитті, ағаш целлюлоза	10 %
4704 21 Қылқан жапырақты тұқымдардан жартылай ағартылған немесе ағартылған	5 %, бірақ 1 000 кг үшін 15 еуродан кем емес
4706, 4707	

Регенирацияланған қағаздан немесе картоннан (макулатурадан және қалдықтардан) немесе басқа да талшықты целлюлоза материалдарынан алынған талшықты масса; регенирацияланған қағаз немесе картон (макулатура және қалдықтар)	10 %
4801 Рулондардағы немесе парақтардағы газет қағазы	5 %
4802, 4804, 4805, 4808, 4811, 4814, 4817, 4818, 4819, 4820, 4823 Қағаз және картон, қағаз массадан жасалған бұйым, қағаз немесе картон	10 %
7102, 7103, 7104, 7105, 7107, 7109, 7110, 7111, 7112 Асыл немесе жартылай асыл тастар, асыл металдар, асыл металдармен жалатылған металдар және олардан жасалған бұйымдар	6,5 %
7204, 7302 10 900 0 Қара металдардың қалдықтары мен сынықтары; қайта балқытуға арналған қара металдардың құймалары (шихта құймалары); пайдаланылған рельстер	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 15 еуродан кем емес
7401, 7402, 7403 Мысты штейн; цементтелген мыс (тұндырылған мыс), тазартылмаған мыс; электрлік тазартуға арналған мыс анодтары, тазартылған мыс және өңделмеген мыс қорытпалары	10 %
7404 Мыс қалдықтары мен сынықтары	50 %, бірақ 1 000 кг үшін 420 еуродан кем емес
7405 Мыс негізінде жасалған лигатуралар	10 %
7501, 7502 Никельді штейн, никельдің оксид агломераттары және никель металлургиясының басқа да аралық өнімдері; өңделмеген никель	Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес
7503 Никельдің қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 750 еуродан кем емес
7601 Өңделмеген алюминий	5 %
7602 Алюминийдің қалдықтары мен сынықтары	50 %, бірақ 1 000 кг үшін 380 еуродан кем емес
7802 Қорғасынның қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 105 еуродан кем емес
7901 Өңделмеген мырыш	5 %
7902 Мырыштың қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 180 еуродан кем емес
8001, 8002 Өңделмеген қалайы; қалайының қалдықтары мен сынықтары	6,5 %
8101 94, 8101 97, 8102 94, 8102 97, 8103 20, 8103 30 Өңделмеген вольфрам, вольфрамның қалдықтары мен сынықтары; өңделмеген молибден, молибденнің қалдықтары мен сынықтары; өңделмеген тантал, танталдың қалдықтары мен сынықтары	6,5 %
8105 30	

Кобальттың қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 1 200 еуродан кем емес
8106, 8107 Висмут және қалдықтар мен сынықтарды қоса алғанда одан жасалған бұйымдар; кадмий және қалдықтар мен сынықтарды қоса алғанда одан жасалған бұйымдар	6,5 %
8108 20 Өңделмеген титан, ұнтақтар	6,5 %
8108 30 Титанның қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 225 еуродан кем емес
8109 30, 8110 20, 8111 00, 8112 13, 8112 21, 8112 22, 8112 29, 8112 92 200 1, 8112 92 200 9, 8112 52 Цирконийдің қалдықтары мен сынықтары; сүрмелер, марганец және қалдықтары мен сынықтарын қоса алғанда, одан жасалатын бұйымдар; бериллийдің қалдықтары мен сынықтары; хром; германийдің қалдықтары мен сынықтары; ванадийдің қалдықтары мен сынықтары; таллийдің қалдықтары мен сынықтары; ниобия (колумбийдің), ренийдің, галлийдің, индийдің қалдықтары мен сынықтары	6,5 %
8607 19 Темір жол локомотивтерінің немесе трамвайдың моторлы вагондарының немесе жылжымалы құрамының бөліктері: осьтері, дөңгелектер және олардың бөлшектері	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 15 еуродан кем емес
Тәжікстан Республикасы	
Келесі номенклатура бойынша Тәжікстан Республикасымен өзара саудада қолданылатын Тараптарға қатысты экспорттық кеден баждарын қолдану құқығын өзіне қалдырады:	
0102, 0104 Тірі жануарлар	10 %
0201 Салқындатылған ет	10 %
0701–0713 Көкөніс және тамыр жемістері	7 %
0802, 0804–0814 Жемістер мен жаңғақтар	7 %
1301 Ферула шайыры	50 %, бірақ 1 000 кг үшін 500 еуродан кем емес
2001–2009 Көкөніс, жеміс-жидектердің қайта өңделген өнімдері	5 %
2711 Мұнай газдары және газ тәрізді көмірсутектер	30 %
2716 Электр энергиясы	сағ.1 000 кВт үшін 10 еуро
4101–4103 Терілер және былғары шикізаты	1000 кг үшін 300 еуро
5001–5006 Жібек құрты және жібек	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
5101–5110 Жүн	20 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес

5201–5212 Мақта-талшық	10 %
7101–7116 Асыл және жартылай асыл бағалы тастар	30 %
7204 Қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 200 еуродан кем емес
7404, 7503, 7602, 7802, 7902, 8002 Түсті металдардың қалдықтары мен сынықтары	30 %, бірақ 1 000 кг үшін 300 еуродан кем емес
7601, 7603–7616 Алюминий және одан жасалған бұйымдар	15 %, бірақ 1 000 кг үшін 100 еуродан кем емес
Тәжікстан Республикасы көрсетілген шараларды енгізу туралы Тараптарды алдын ала хабардар етеді.	
Украина	
Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Молдова Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы	
1206 00 99 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған күнбағыстың тұқымдары	2007 жылғы 1 қаңтардан бастап баж мөлшерлемесі (16 %) жыл сайын 10 пайыз көрсеткішіне дейін 1 пайыздық тармаққа азаяды
7202 99 80 00 Феррохромникель және басқа феррокорытпалар	Украинаның ДСҰ-ға мүше болу жылына сәйкес кедендік күн пайызындағы әкету (экспорттық) бажының мөлшерлемесі: бірінші – 30 %, екінші – 27 %, үшінші – 24 %, төртінші – 24 %, бесінші – 21 %, алтыншы – 18 %, жетінші – 15 % (2010 және 2011 жылдар – 24 %)
7204 21 Қоспалы болаттың, тот баспайтын болаттың қалдықтары мен сынықтары	
7204 29 00 00 Қоспалы болаттың қалдықтары мен сынықтары және басқалар	
7204 50 00 00 Қоспалы болаттан қайта балқыту үшін құйма қалдықтары (шихталық құймалар)	
7218 10 00 00 Құймалар мен басқа бастапқы нысандардағы тот баспайтын болат	
7401 00 00 00 Мыс штейн; цементтелген мыс (тұндырылған)	
7402 00 00 00 Тазартылмаған мыс; электрлік тазартуға арналған мыс анодтары	
7403 12 00 00 Тазартылған мыстан жасалған сым (ваербарстар) өндіруге арналған құйма дайындамалар	
7403 13 00 00 Тазартылған мыстан жасалған билеттер	
7403 19 00 00 Басқа тазартылған мыс	
7403 21 00 00 Мыс пен мырыш (латундер) негізіндегі қорытпалар	
7403 22 00 00 Мыс пен қалайы (қола) негізіндегі қорытпалар	
7403 29 00 00	

Мыстан жасалған (7405 тауарлық позицияның лигатурларын қоспағанда) басқа да қорытпалар
7404 00 Мыстың қалдықтары мен сынықтары
7405 00 00 00 Мыс негізіндегі лигатурлар
7406 Мыс ұнтақтары мен қабыршақтары
7415 29 00 00 Тығырықтардан басқа, бұрандасыз мыстан жасалған басқа да бұйымдар (серіппелі тығырықтарды қоса алғанда)
7415 39 00 00 Бұрандалы мыстан жасалған басқа да бұйымдар (ағашқа арналған бұрандалы шегені, басқа да бұрандаларды, болттар мен гайкалар қоспағанда)
7418 19 90 00 Мыстан жасалған шаруашылық бұйымдар мен олардың өзге де бөліктері
7419 Басқа мыс бұйымдары
7419 99 10 00 Мата (шексіз таспаларды қоса алғанда), көлденең кимасының мөлшері 6 мм аспайтын мыс сымды тор және сетка; кесіліп тартылған мыс табақ Мыс сымнан жасалған тор және сетка
7503 00 Никель қалдықтары мен сынықтары
7602 00 Алюминий қалдықтары мен сынықтары
7802 00 00 00 Қорғасын қалдықтары мен сынықтары
7902 00 00 00 Мырыш қалдықтары мен сынықтары
8002 00 00 00 Қалайы қалдықтары мен сынықтары
8101 97 00 00 Вольфрам қалдықтары мен сынықтары
8105 30 00 00 Кобальтты штейн мен кобальт металлургиясының басқа да аралық өнімдері; кобальт және қалдықтар мен сынықтарды қоса алғанда, кобальттан жасалған бұйымдар: кобальтты штейн мен кобальт металлургиясының басқа да аралық өнімдері; өңделмеген кобальт; қалдықтар мен сынықтар; ұнтақтар: қалдықтар мен сынықтар
8108 30 00 00 Титанның қалдықтары мен сынықтары
8113 00 40 00

Металлокерамика және қалдықтар мен сынықтары коса алғанда, металлокерамикадан жасалған бұйымдар	
Қазақстан Республикасы, Ресей Федерациясы	
Таза тұқымды (таза қанды) асыл тұқымды жануарлардан басқа, үйде ұсталатын ірі қара мал түрлері, тірі:	
0102 90 05 00 Салмағы 80 кг аспайтын үй жануарлары	
0102 90 21 00 Салмағы 80 кг-нан асатын, бірақ 160 кг-нан аспайтын союға арналған үй жануарлары	
0102 90 29 00 Салмағы 80 кг-нан асатын, бірақ 160 кг-нан аспайтын союға арналмаған үй жануарлары	
0102 90 41 00 Салмағы 160 кг-нан асатын, бірақ 300 кг-нан аспайтын союға арналған үй жануарлары	
0102 90 49 00 Салмағы 160 кг-нан асатын, бірақ 300 кг-нан аспайтын союға арналмаған үй жануарлары	
0102 90 51 00 Салмағы 300 кг-нан асатын союға арналған құнажындар (мүйізді ірі қара малдың бірінші бұзаулағанға дейінгі ұрғашылары)	
0102 90 59 00 Салмағы 300 кг-нан асатын союға арналмаған құнажындар (мүйізді ірі қара малдың бірінші бұзаулағанға дейінгі ұрғашылары)	
0102 90 61 00 Салмағы 300 кг-нан асатын союға арналған сиырлар	
0102 90 69 00 Салмағы 300 кг-нан асатын союға арналмаған сиырлар	
0102 90 71 00 Салмағы 300 кг-нан асатын союға арналған құнажындар мен сиырлардан басқа үй жануарлары	
0102 90 79 00 Салмағы 300 кг-нан асатын союға арналмаған құнажындар мен сиырлардан басқа үй жануарлары	
0102 90 90 00 Үй жануарларына жатпайтын тірі ірі қара мал	
Тірі қойлар	
0104 10 10 00 Таза тұқымды (таза қанды) қойлар	
Асыл тұқымды малдар:	
0104 10 30 00 Қозылар (бір жасқа дейінгі)	
0104 10 80 00 Таза тұқымды (таза қанды) асыл тұқымды жануарлардан және қозылардан басқа (бір жасқа дейінгі) өзге тірі қойлар	
4101	
	Украинаның ДСҰ-ға кіргеннен кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап, жыл сайын кодтар бойынша тауарларға әкету (экспорттық) баж салығының мөлшерлемесі 10 % көрсеткішіне дейін (Украинаның ДСҰ-ға кріген сәттегі ставка 50 % құрады) дейін 5 пайыздық тармаққа азаяды 2011 жыл – 35 %

<p>Қылшығы бар немесе қылшығы жоқ, қырқылған немесе қырқылмаған ірі қара мал немесе жылқы тұқымдас жануарлардың өңделмеген терілері (жас немесе тұздалған, кептірілген, әкпен жидітілген, басқа тәсілмен уландырылған немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментке өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған)</p>	
<p>4102 СЭҚТУК сәйкес 41-топқа 1в ескертуде көрсетілгеннен басқа, түгі бар немесе түгі жоқ, қырқылған немесе қырқылмаған қойлар мен қозылардың өңделмеген терілері (жас немесе тұздалған, кептірілген, әкпен жидітілген, күлмен жидітілген, басқа тәсілмен өңделген немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментке өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған)</p>	
<p>4103 30 00 00, 4103 90 00 00 СЭҚТУК сәйкес 41-топқа 1б немесе 1в ескертуде көрсетілгеннен басқа, ешкі немесе лақтар мен бауырмен жорғалаушылардан басқа түгі бар немесе түгі жоқ, қырқылған немесе қырқылмаған өңделмеген терілер (былғары шикізаты) (жас немесе тұздалған, кептірілген, әкпен жидітілген, күлмен жидітілген, басқа тәсілмен өңделген немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментке өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған)</p>	
<p>Молдова Республикасы</p>	
<p>4101 Қылшығы бар немесе қылшығы жоқ, қырқылған немесе қырқылмаған ірі қара малдың немесе жылқы тұқымдас жануарлардың өңделмеген терілері (жас немесе тұздалған, кептірілген, әкпен жидітілген, басқа тәсілмен уландырылған немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментке өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған)</p>	
<p>4102 СЭҚТУК сәйкес 41-топқа 1в ескертуде көрсетілгеннен басқа, түгі бар немесе түгі жоқ, қырқылған немесе қырқылмаған қойлар мен қозылардың өңделмеген терілері (жас немесе тұздалған, кептірілген, әкпен жидітілген, күлмен жидітілген, жидітілген, басқа тәсілмен өңделген немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментке өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған)</p>	<p>Украинаның ДСҰ кіргеннен соң жылдың 1 қаңтарынан бастап, жыл сайын кодтар бойынша тауарларға әкету (экспорттық) бажының мөлшерлемесі 20 % көрсеткішіне дейін 1 пайыздық тармаққа азаяды (Украинаның ДСҰ кірген кезден мөлшерлеме 30 % құрады) 2011 жыл – 27 %</p>
<p>4103 30 00 00, 41 03 90 90 00 СЭҚТУК сәйкес 41-топқа 1б немесе 1в ескертуде көрсетілгеннен басқа, ешкі немесе лақтар мен бауырмен жорғалаушылардан басқа , түгі бар немесе түгі жоқ, қырқылған немесе қырқылмаған өңделмеген терілер (былғары шикізаты) (жас немесе тұздалған, кептірілген, әкпен жидітілген, басқа тәсілмен өңделген немесе консервіленген, бірақ иленбеген, пергаментке өңделмеген немесе одан әрі өңдеуге ұшырамаған)</p>	
<p>7204 10 00 00 Құйылған шойынның қалдықтары мен сынықтары</p>	
<p>7204 30 00 00 Қара металдардың қалдықтары мен сынықтары, қалайыланған</p>	
<p>7204 41 10 00 Токарлық жаңқа, кесінділер, кесектер, фрезерлік өндірістің қалдықтары мен қара металдардың үгінділері</p>	<p>Украинаның ДСҰ-ға кіру жылдарындағы баж салығының мөлшерлемесі, тоннасына еуро:</p>

7204 41 91 00 Қара металдардан пакеттелген кесінділердің немесе қалыптаулардың қалдықтары	бірінші – 1 000 кг үшін 25 еуро, екінші – 1 000 кг үшін 18 еуро, үшінші – 1 000 кг үшін 16,4 еуро, төртінші – 1 000 кг үшін 14,8 еуро, бесінші – 1 000 кг үшін 13,2 еуро, алтыншы – 1 000 кг үшін 11,6 еуро, жетінші – 1 000 кг үшін 10 еуро Украинаның ДСҰ-ға кіргеннен кейінгі жылынан жетінші жылынан кейін басталатын жылдарда, әкету бажының мөлшерлемесі жетінші жыл деңгейінде әрекет етеді 2011 жыл – 1 000 кг үшін 14,8 еуро
7204 41 99 00 Қара металдардан пакеттелмеген кесінділердің немесе қалыптаулардың қалдықтары	
7204 49 10 00 Ұнтақталған (кесілген) қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 49 30 00 Пакеттелген қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 49 90 00 Сұрыпталмаған қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 49 90 00 Сұрыпталған қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 50 00 00 Қоспалы болаттан басқа, қара металдардан қайта құюға арналған құйма қалдықтары (шихталық құймалары)	
Ресей Федерациясы	
1204 00 90 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған, жармаланбаған зығыр тұқымы	2007 жылдың 1 қаңтарынан бастап кедендік баждың мөлшерлемесі (16 %) жыл сайын 10 % көрсеткішіне 1 пайыздық тармаққа азаяды
1206 00 91 00, 1206 00 99 00 Ұнтақталған немесе ұнтақталмаған күнбағыс тұқымы	
1207 99 97 00 Арыштың тұқымы ғана	
7204 10 00 00 Құйма шойынның қалдықтары мен сынықтары	Украинаның ДСҰ-ға мүшелік жылдары бойына кедендік баж мөлшерлемесі: бірінші – 1 000 кг үшін 25 еуро, екінші – 1 000 кг үшін 18 еуро, үшінші – 1 000 кг үшін 16,4 еуро, төртінші – 1 000 кг үшін 14,8 еуро, бесінші – 1 000 кг үшін 13,2 еуро, алтыншы – 1 000 кг үшін 11,6 еуро, жетінші – 1 000 кг үшін 10 еуро Украинаның ДСҰ-кіргеннен соң жетінші жылдан кейін кедендік әкету баж мөлшерлемесі жетінші жыл деңгейінде іске асады 2011 жыл – 1 000 кг үшін 14,8 еуро
7204 30 00 00 Қара металдардың қалайыланған қалдықтары мен сынықтары	
7204 41 10 00 Токарлық жаңқа, кесінділер, кесектер, фразерлік өндірістің қалдықтары мен қара металдардың үгінділері	
7204 41 91 00 Қара металдардан пакеттелген кесінділердің немесе қалыптаулардың қалдықтары	
7204 41 99 00 Қара металдардың пакеттелмеген кесінділері немесе қалыптаулардың қалдықтары	
7204 49 10 00 Ұнтақталған (кесілген) қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 49 30 00 Пакеттелген қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 49 90 00 Сұрыпталмаған қара металдардың қалдықтары мен сынықтары	

7204 49 90 00 Сұрыпталған кара металдардың қалдықтары мен сынықтары	
7204 50 00 00 Қоспалы болаттан басқа, кара металдардан қайта құюға арналған құйма қалдықтары (шихталық құймалары)	

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы
туралы шартқа
2-қосымша

3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер

Армения Республикасы		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		
Беларусь Республикасы		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		
Қазақстан Республикасы		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		
Қырғыз Республикасы		
Импортты/экспортты квоталау және тыйым салу		
Алкоголь өнімі: арақ және ерекше арақ, ликерлі-арақ бұйымдары, шарап материалдары, шарап, көпіршікті шарап, шампан, шарап сусындары, коньяк, бренди, кальвадос, сыра, өзге де күшті алкоголь сусындары, өзге де әлсіз алкогольды сусындар (коды СЭҚ ТН 2203–2208)	Алкоголь өнімі импортын квоталау, коньяк пен шампан өндірісіне арналған коньяк спирті мен шарап материалдарының импортын қоспағанда, сыраны қоса алғанда, алкоголь өнімі. "Алкогольді және құрамында спирті бар өнімінің этил спиртінің өндірісі мен айналысын мемлекеттік реттеу туралы" 2007 жылғы 9 шілдедегі № 98 Қырғыз Республикасының Заңы. ДСҰ-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттерден шығарылатын алкоголь өнімінің импортына қолданылады	Квотаның көлемі мен квоталау тәртібі "Қырғыз Республикасына әкелінетін алкоголь өнімін және импорттық квотаны айқындау тәртібі туралы Ережені бекіту туралы" Қырғыз Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 5 сәуірдегі № 227 қаулысымен белгіленген Күшін жою мерзімі – 2015 жылғы 1 қаңтар
Молдова Республикасы		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		
Ресей Федерациясы		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		
Тәжікстан Республикасы		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		
Украина		
3-баптың 1-тармағына сәйкес күші жойылуға жататын тыйым салулар мен сандық шектеулер жоқ		

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы
туралы шартқа
3-қосымша

5 "Ұлттық режим" және 10 "Субсидияларды беру" баптары бөлігінде өтпелі кезеңге шығарып тастаулар

Шаралар сипаттамасы	Шараның қолданыстағы мерзімі
Қазақстан Республикасы	
<p>5-бабының бөлігінде</p> <p>Шарттың ережелері Қазақстан Республикасының "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Заңын қоса алғанда Қазақстан Республикасының заңнамасы шеңберінде жер қойнауын пайдалануға арналған инвестициялық жобалар мен келісім-шарттарды жүзеге асыру кезінде отандық өндіріс тауарларын міндетті сатып алуға қойылатын талаптарды қолдануға және мемлекетке тікелей және жанама тиесілі (мемлекеттің үлесі 50% және одан астам) компаниялардың сатып алуларды жүзеге асыру кезінде отандық өндірушілерге жеңілдіктерді беруге Қазақстан Республикасына кедергі келтірмейді.</p>	<p>Қазақстан Республикасының Д С Ұ шеңберіндегі тиісті міндеттемелері күшіне енген кезге дейін</p>
<p>10-баптың 2-тармағы бөлігінде</p> <p>1. Мемлекетке тікелей және жанама тиесілі (ондағы мемлекеттің үлесі 50% және одан астам) компаниялардың сатып алуларды жүзеге асыру кезінде отандық өндірушілерге бағаны шартты төмендету</p>	<p>Қазақстан Республикасының Д С Ұ шеңберіндегі тиісті міндеттемелері күшіне енген кезге дейін</p>
<p>2. "Бизнестің жол картасы 2020" Бағдарламасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 қаулысына сәйкес экспортқа бағдарланған өндірістерді банктердің кредиттері бойынша пайыздық мөлшерлемелермен субсидиялау.</p>	<p>2011 жылғы 1 шілдеге дейін кредит ұйымдары берген кредит бойынша 2016 жылғы 1 шілдеге дейін</p>
<p>3. Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 30 маусымдағы № 296-IV Кодексіне, "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" (Салық кодексі) Заңына, "Тауар шығарылған елді анықтау, тауардың шығу тегі туралы сараптама актісін жасау және беру әрі тауардың шығу тегі туралы сертификатты ресімдеу, куәландыру және беру жөніндегі ережені бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 22 қазандағы № 1647 Қаулысы, еркін қоймалар мен еркін қойма кедендік рәсімдері туралы Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасы Үкіметі және Ресей Федерациясы Үкіметі арасындағы 2010 жылғы 18 маусымдағы келісімге сәйкес Кеден одағының кеден аумағында "Еркін қойма" кеден режимінен әкелген кезде кеден баждары бен салықтардан, жеткілікті түрдегі өңдеу өлшемдеріне сәйкес қазақстандық деп танылған тауарларды босату.</p>	<p>2017 жылғы 1 қаңтарға дейін</p>
<p>4. Моторлы көлік құралдарын өнеркәсіптік құрастыру туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған келісімдер шеңберінде ұсынылатын преференциялар</p>	<p>2020 жылғы 31 желтоқсанға дейін</p>
Ресей Федерациясы	
<p>10-баптың 2-тармағы бөлігінде</p>	

"Отандық автомобиль өндірісін дамыту үшін инвестициялар тарту жөніндегі қосымша шаралар туралы" 1998 жылғы 5 ақпандағы № 135 Ресей Федерациясы Президентінің Жарлығымен, "Отандық автомобиль өндірісінің дамуы үшін инвестицияларды тарту бойынша қосымша шаралар туралы" Ресей Федерациясы Үкіметінің 1998 жылғы 23 сәуірдегі № 413, "Өнеркәсіптік құрастыру үшін әкелінетін авто құрамдауыштарға қатысты Ресей Федерациясының Кедендік тарифіне өзгерістер енгізу туралы" 2005 жылғы 29 наурыздағы № 166 қаулыларымен белгіленген ережелерді қамтитын инвестициялық келісімдерге қатысты шаралар немесе оларды өзгертуге қабылданған актілер	2020 жылғы 31 желтоқсанға дейін
"Калининград облысындағы ерекше экономикалық аймақ туралы" 1996 жылғы 22 қаңтардағы № 13-ФЗ Федералды заңына сәйкес қабылданатын шаралар	2016 жылғы 1 сәуірге дейін
"Магадан облысындағы ерекше экономикалық аймақ туралы" 1999 жылғы 31 мамырдағы № 104-ФЗ Федералды заңына сәйкес қолданылатын шаралар	2015 жылғы 1 қаңтарға дейін

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы
туралы шартқа
4-қосымша

ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ҚАҒИДАЛАРЫ

1. Егер Тараптар Шарттың 19-бабының 2-тармағында ескерілген кеңестер туралы өтінішті алған күннен бастап 60 күн ішінде өз дауын шешпеген немесе оны келісу, делдалдық не басқа әдіспен шешу туралы келісімге келмеген болса, онда екінші Тарап Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамайды және мұндай орындамаушылық бірінші Тараптың экономикалық мүдделеріне залал келтіру қаупін тудырады деп есептейтін Тарап даудың екінші Тарапын және басқа да Тараптарды дауды сараптау комиссиясының шешуіне беретіні туралы өз шешімі жөнінде хабардар ете алады.

2. Өз хабарламасында Тарап даудың мәнін баяндайды, оның пайымдауынша Шарттың қай ережелері дауға жатқызылатынын көрсетеді, сондай-ақ сарапшылар комиссиясының мүшесін тағайындайды және сараптау комиссиясының төрағасы лауазымына үш үміткерді ұсынады.

3. Дауға қатысып отырған басқа Тарап осы Қағидалардың 1-тармағында көрсетілген хабарламаны алған күннен бастап 15 күн ішінде сарапшылар комиссиясының мүшесін тағайындайды және сараптау комиссиясының төрағасы лауазымына үш үміткерге дейін ұсынады, бұл туралы бірінші Тарап пен басқа Тараптарды хабардар етеді.

4. Екі Тарап та осы Қағидалардың 2 және 3-тармақтарына сәйкес сарапшылар комиссиясының мүшесі тағайындалғаннан кейін 15 күн ішінде сарапшылар комиссиясының төрағасына қатысты келісімге қол жеткізуге ұмтылады. Келісімге қол жеткізілген жағдайда Тараптар бұл туралы басқа да Тараптарды хабардар етеді.

5. Егер Тарап осы Қағидалардың 2 және 3-тармақтарына сәйкес сарапшылар комиссиясының мүшесін тағайындамаса немесе Тараптар осы Қағидалардың 4-тармағына сәйкес сарапшылар комиссиясының төрағасына қатысты келісімге қол жеткізбесе, сараптау комиссиясының мұндай мүшесін және оның төрағасын осы

Қағидалардың 4-тармағында көрсетілген мерзім аяқталғаннан кейін 15 күн ішінде ТМД-ның Экономикалық Сотының Төрағасы айқындайды.

6. Сарапшылар комиссиясының мүшесі немесе төрағасы қайтыс болған немесе жұмысқа қатысудан бас тартқан жағдайда оны тағайындау (сайлау) кезінде қабылданған рәсімге сәйкес 15 күн ішінде оның орнына басқа адам тағайындалады (сайланады). Бұл жағдайда, тұлғаның қайтыс болған күні немесе бас тартқан күні және оның орнына басқа адамды тағайындау (сайлау) күні аяқталған кезеңге дейін сарапшылар комиссиясы үшін белгіленген жұмыс мерзімі тоқтатылады.

7. Осы Қағидаларға сәйкес сарапшылар комиссиясының мүшелері мен төрағасын тағайындау (сайлау) Тараптардың ұсыныстарына сәйкес Шарттың депозитарийі жасаған тізімге енгізілген адамдар тарапынан жүзеге асырылады. Тараптар мұндай ұсыныстарды Шарт күшіне енгеннен кейін 90 күн ішінде Шарттың депозитарийіне жолдауы тиіс.

Әрбір Тарап ниет білдірген және сараптау комиссиясы мүшелерінің міндеттерін орындауға қабілетті үш жеке тұлғаны тағайындай алады. Осылайша тағайындалған адамдардың тектері (аты-жөні) дауларды шешуге тартылатын адамдардың тізімін құрайтын болады.

Мұндай адамдар өздерінің әділдігі, адалдығы және дұрыс ой-пікірлері бойынша ғана тағайындалады және олардың құқық, халықаралық сауда немесе Шарт арқылы реттелетін басқа да мәселелерде жан-жақты білімі мен мол тәжірибесі болуы тиіс. Осы Қағидаларға сәйкес мұндай тағайындалған адамдар кез келген міндеттерді орындау кезінде қандай да бір Тараппен байланыста болмауы немесе одан нұсқаулар алмауы тиіс.

Бұл адамдар бес жыл мерзімге тағайындалады, ол жаңартылып отыруы мүмкін және олардың орын басушылары тағайындалғанға дейін өз міндеттерін орындайды. Өкілеттілік мерзімі аяқталатын тағайындалған адам осы Қағидаларға сәйкес таңдалған кез келген міндеттерді орындауды жалғастыра береді.

8. Дауға қатысушы Тараптар басқаша келіскен жағдайды қоспағанда, сарапшылар комиссиясының төрағасы даудың Тараптары болып табылатын Тараптардың азаматы болмауы тиіс.

9. Дауды шешу кезінде басқа Тараптардың мүдделері ескеріледі. Дауға қатысушы Тараптар сияқты басқа Тараптар да өз мүдделілігі туралы сарапшылар комиссиясы құрылған күннен кешіктірмей жазбаша хабарлама алған жағдайда іске барынша мүдделі кез келген басқа Тарап сарапшылар комиссиясында тыңдалуға және оған жазбаша ұсыным жіберуге құқығы бар.

10. Сарапшылар комиссиясы осы Қағидалардың 4-тармағы немесе 5-тармағына сәйкес хабарлама алған күннен бастап құрылған болып есептеледі.

11. Сарапшылар комиссиясы өз жұмысында осы Қағидалардың қосымшаларында баяндалған дауларды шешу рәсімдерінің Үлгі қағидаларын басшылыққа алады.

Сарапшылар комиссиясының, дауларды шешу рәсімдерінің Үлгі қағидаларына қайшы келмейтін рәсімдердің қосымша қағидаларын қабылдауға да құқығы бар.

12. Сарапшылар комиссиясында істерді қарау кезінде дауға қатысушы әрбір Тараптың және өз мүдделілігін хабарлаған кез келген басқа Тараптың осы Қағидалардың 9-тармағына сәйкес сарапшылар комиссиясында кем дегенде бір рет тыңдалуға және жазбаша өтініш ұсынуға құқығы бар. Дауға қатысушы Тараптар, сондай-ақ жазбаша қарсы уәждерін ұсынуға құқығы бар.

Сарапшылар комиссиясы осы Қағидалардың 9-тармағына сәйкес сарапшылар комиссиясына жасалған қандай да бір жазбаша ұсынымға қолжетімділік туралы осы ұсынымды жасаған Тараптың келісімімен өз мүдделілігін білдірген кез келген басқа Тараптың өтінішін оң қарастыра алады.

13. Сарапшылар комиссиясы қарсы дәлелдерді қарай отырып, дауға қатысушы Тараптардың қарауына өзінің жазбаша баяндамасы жобасының сипаттама бөлімдерін, дауға қатысушы Тараптар ұсынған дәлелдердің фактілерін анықтауды және дәлелдердің қысқаша мазмұнын қоса ұсынады. Дауға қатысушы Тараптарға сарапшылар комиссиясы белгілеген мерзім ішінде сипаттама бөлімдер бойынша жазбаша ескертулерді көрсету мүмкіндігі беріледі.

14. Тараптар ескертулерін ұсыну үшін белгіленген күннен кейін, сарапшылар комиссиясы сипаттама бөлімдер, сарапшылар комиссиясы ұсынатын қорытындылар мен шешімдер қамтылатын алдын ала жазбаша баяндаманы дауға қатысатын Тараптардың қарауына ұсынады.

Дауға қатысатын Тарап сарапшылар комиссиясы белгілеген мерзім ішінде сарапшылар комиссиясына соңғы баяндама шығарылғанға дейін алдын ала жазылған баяндаманың белгілі бір аспектілерін қайта қарау туралы жазбаша өтінішті бере алады.

Соңғы баяндама шығарылғанға дейін сарапшылар комиссиясы өз қарауынша осы өтініште қозғалған мәселелерді қарастыру үшін дауға қатысатын Тараптармен кездесе алады.

15. Соңғы баяндама сипаттама тараулардан (оның ішінде дауға қатысып отырған Тараптардың фактілері, қорытынды пайымдарын қоса алғанда), сарапшылар комиссиясының қорытындылары мен пайымдарынан, сондай-ақ қайта қарау сатысында алдын ала жазылған баяндамалардың нақты аспектілері бойынша ұсынылатын дәлелдерді талқылаудан тұрады. Соңғы баяндамада сарапшылар комиссиясының алдына қойылған және дауды шешуге қажетті әрбір маңызды мәселе қарастырылады және олар сарапшылар комиссиясы қабылдаған шешімдерге негізделеді.

16. Комиссия өзінің соңғы баяндамасын шығарып, дауға қатысушы Тараптарға дереу ұсынады, сондай-ақ соңғы баяндаманы басқа Тараптар арасында таратады.

17. Сарапшылар комиссиясындағы талқылау құпия сипатта болады. Сарапшылар комиссиясы даудың мән-жайын және шаралардың Шарттың ережелеріне сәйкестігін ескере отырып, өз қарауына ұсынылған мәселелерді объективті зерделейді.

18. Сарапшылар комиссиясы өз міндеттерін жүзеге асыру кезінде дауға қатысушы Тараптармен кеңеседі және оларға өзара лайықты шешімге келуге болатын тиісті мүмкіндік туғызуды қамтамасыз етеді. Егер дауға қатысушы Тараптар басқаша келіспесе, сарапшылар комиссиясы өз шешімін дауға қатысушы Тараптардың дәлелдері мен түсініктемелеріне орай негіздейді.

19. Егер дауға қатысушы Тараптар басқаша келіспесе, сарапшылар комиссиясы қолданатын, оның ішінде соңғы баяндаманың шығаруды қоса алғанда, барлық рәсімдер сарапшылар комиссиясы құрылған күннен бастап 180 күн ішінде аяқталуға тиіс.

Тез бұзылатын тауарларға байланысты дауларды қоса алғанда, аса шұғыл істер болған жағдайда сарапшылар комиссиясы соңғы баяндаманы шығаруды ол пайда болған күннен бастап 90 күннің ішінде аяқтау үшін барлық мүмкіндікті жасайды. Қандай жағдайда да бұл мерзім 120 күннен аспауға тиіс.

Сарапшылар комиссиясы тиісті істің шұғыл болып табылатындығына қатысты алдын ала қорытынды шығаруы мүмкін.

20. Сарапшылар комиссиясы жеке юрисдикциясын өзі белгілейді; мұндай шешім түпкілікті және міндетті болып табылады.

Қандай да бір дауды сарапшылар комиссиясының құзыретіне жатпайды деп есептейтін дауға қатысушы Тараптың кез келген наразылығын комиссия қарастырады, комиссия мұндай наразылықты алдын ала мәселе ретінде қарайды немесе оны даудың мән-жайларына қосу мәселесін шешеді. Сарапшылар комиссиясының барлық шешімдері, оның ішінде соңғы баяндаманы қабылдау және қандай да бір алдын ала қорытынды шығару туралы шешім көпшілік басым дауыспен қабылданады.

21. Егер сарапшылар комиссиясы шағым жасалған Тарап енгізген немесе сақтаған шара Шарттың ережелеріне сәйкес келмейді деген қорытындыға келетін болса, комиссия бұл шараны Шартқа сәйкестендіруді ұсынады. Сарапшылар комиссиясы өз ұсыныстарына қосымша ретінде ұсыныстарды орындау тәсілдерін ұсына алады.

Шағым жасалған Тарап сарапшылар комиссиясының соңғы баяндамасы шығарылған күннен бастап 30 күн ішінде басқа Тарапты дау туралы хабардар етеді және басқа Тараптарды сарапшылар комиссиясының шешімдерін және/немесе ұсыныстарын орындау мақсатында қолданбақшы болған шаралар жөнінде және тиісті жағдайларда оның пікірінше, шаралар қабылдау үшін қажетті қисынды мерзім туралы хабардар етеді.

22. Егер Тарап сарапшылар комиссиясының соңғы баяндамасында мазмұндалған шешімді және/немесе ұсынысты қисынды мерзімде орындамаса, онда дауға қатысушы және осындай орындамаудың нәтижесінде залал келтірілген Тарап шешімді орындамаған Тарапқа өзара тиімді өтемақыға келісу мақсатында шешімді орындамаған Тараптың келіссөздер жасау туралы жазбаша өтініш білдіре алады. Мұндай өтініш алынған жағдайда шешімді орындамаушы Тарап дереу мұндай келіссөздер жасауға кіріседі.

23. Егер өзара тиімді өтемақы туралы өтініш берілген күннен бастап 30 күн ішінде келісімге қол жеткізілмесе, залал келтірілген Тарап сарапшылар комиссиясының шешімін орындамаған Тарапқа қатысты Шарт бойынша мөлшері және/немесе әрекеті Шарт бұзыла отырып қолданылған шаралар нәтижесінде күші жойылған немесе қысқарған пайдаларға баламалы болатын жеңілдіктер беру немесе басқа да міндеттемелер әрекетін тоқтата тұруға құқылы.

Егер Шартқа қайшы келеді деп танылған шаралар ықпал еткен сол секторда немесе секторларда Шарт бойынша жеңілдіктер беру немесе басқа міндеттемелер әрекетін тоқтата тұру мүмкін емес немесе тиімсіз болса, онда залал келтірілген Тарап басқа секторларда Шарт бойынша жеңілдіктер беру немесе басқа да міндеттемелердің әрекетін тоқтата тұрады.

24. Жеңілдіктер беру немесе басқа да міндеттемелердің әрекеті тоқтатыла тұрғанға дейін залал келтірілген Тарап шешімді орындамайтын Тарапты болжанып отырған тоқтата тұру көлемі мен сипаты туралы хабардар етеді.

Егер шешімді орындамаған Тарап залал келтірілген Тарапқа соңғысы ұсынған тоқтатыла тұратын жеңілдіктер беру немесе басқа да міндеттемелердің көлеміне қарсы жазбаша наразылық білдірсе, онда мұндай наразылық төменде көрсетілгендей төрелікке жолданады.

Жеңілдіктер беру немесе басқа да міндеттемелер әрекетінің ұсынылып отырған тоқтатыла тұруы төрелік аяқталғанға дейін және төрелік комиссиясының шешімі соңғы және міндетті болған сәтке дейін кейінге қалдырылады.

25. Шарттың бұзылуына қатысты шешім немесе ұсыныс қабылдаған және оның рәсімдік қағидалары бойынша жұмыс істейтін сарапшылар комиссиясы Төрелік комиссия болып табылады.

26. Төрелік комиссия залал келтірілген Тарап тоқтатыла тұруға ұсынған жеңілдіктер беру немесе басқа да міндеттемелердің деңгейі пайданың қысқаруы немесе жойылуы деңгейіне сәйкестігін, сондай-ақ осындай тоқтатыла тұрудың қолдануға қолайлылығын айқындайды. Ол тоқтатыла тұратын жеңілдіктер беру немесе міндеттемелер көлемін айқындаудан ажыратуға жатпайтын жағдайларды қоспағанда, тоқтатыла тұратын жеңілдіктер беру немесе міндеттемелердің сипатын қарастырмайды.

27. Төрелік комиссия шешімді орындамаған және залал келтірілген Тарапқа және басқа Тараптарға өзінің жазбаша анықтамасын комиссия құрылғаннан кейінгі 60 күн ішінде немесе шешімді орындамаған және залал келтірілген Тараптар арасында келісілуі мүмкін басқа мерзім ішінде жібереді.

Төрелік комиссияның анықтамасы оны шығарған күннен бастап 30 күннен кейін түпкілікті және міндетті болып табылады.

28. Жеңілдіктер берудің тоқтатыла тұруы уақытша сипатқа ие және залал келтірілген Тарап оны Шарттың ережелеріне сәйкес емес деп танылған шара Шарт

ережелеріне сәйкес келтіру мақсатында күші жойылғанға дейін немесе өзгертілгенге дейін немесе Тараптар басқа өзара тиімді шешімге қол жеткізгенге дейін қолданады.

29. Осы Қағидаларда ескерілген кез келген мерзім Тараптардың өзара келісімімен ұзартылуы мүмкін.

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы туралы шарттың
(Дауларды шешу қағидалары)
№ 4 қосымшасына толықтыру

ДАУЛАРДЫ ШЕШУ РӘСІМДЕРІНІҢ ҮЛГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Анықтамалар

1. Осы Үлгі қағидаларда:

"кеңесші" сарапшылар комиссиясы шеңберіндегі талқылауларға байланысты кеңес беру немесе оған көмек көрсету үшін Тарап жалдайтын тұлғаны білдіреді;

"Талапкер-тарап" осы Үлгі қағидаларға сәйкес сарапшылар комиссиясын құруға өтініш берген кез келген Тарапты білдіреді;

"Тарап өкілі" мемлекеттік мекеменің немесе Тараптың кез келген өзге мемлекеттік органының қызметкерін білдіреді.

2. Егер Тараптар өзгеше уағдаласпаса, олар сарапшылар комиссиясын құрған күннен бастап 15 күн мерзім ішінде олармен бірге:

сарапшылар комиссиясы мүшелері мен төрағасының сыйақы көлемі және әдетте ДСҰ нормаларына сәйкес келетін оларға өтелетін шығыстардың мөлшері, сыйақылар мен шығыстарды төлеу тәртіптері мен мерзімдері;

талқылауды ұйымдастыру мен жүргізу орны;

Тараптардың пікірі бойынша талқылауға жататын басқа да мәселелерді шешу мақсатында жиналады.

Төленетін сыйақылар мен шығыстар дауласушы Тараптар арасында тең үлестермен бөлінеді.

Өкілеттіктер

3. Егер Тараптар сарапшылар комиссиясын құру туралы өтініш жасалған күннен бастап 20 күндік мерзімде өзгеше уағдаласпаса: осы Үлгі қағидалардың 2-тармағына сәйкес ұсынылған хабарламада баяндалған мәселелерді Шарттың тиісті ережелерінің аясында қарау және Шарттың дауланып отырған шаралар сәйкестігі туралы қорытынды шығару оның өкілеттіктері болып табылады.

4. Тараптар барлық келісілген өкілеттіктерді сарапшылар комиссиясының назарына кешіктірмей жеткізеді.

Жазбаша ұсыныстар мен басқа да құжаттар

5. Тарап немесе сарапшылар комиссиясы осы Үлгі қағидалардың 2-тармағының талқылауды ұйымдастыру бөлігінде қол жеткізілген келісімге сәйкес кез келген өтінішті, жазбаша ұсынысты немесе басқа құжатты жібереді.

6. Тарап құжаттың көшірмесін мүмкіндігінше магниттік тасығышта береді.

7. Егер осы Үлгі қағидалардың 2-тармағына сәйкес өзгеше қарастырылмаса, Тарап өзінің әрбір жазбаша ұсынысының көшірмесін басқа Тарапқа және сарапшылар комиссиясының әр мүшесіне ұсынады.

8. Талапкер-тарап өзінің алғашқы жазбаша ұсынысын сарапшылар комиссиясы құрылған күннен бастап 25 күннен кешіктірмей тапсырады.

Жауапкер-тарап өзінің жазбаша жауап ұсынысын бастапқы жазбаша ұсынысты алған күннен бастап 20 күннен кешіктірмей жібереді.

Егер сарапшылар комиссиясының жұмысына байланысты және осы Үлгі қағидалардың 6 немесе 7-тармақтарының ережелерінде қамтылған кез келген өтінішке, хабарламаға немесе өзге құжатқа қатысты осы Үлгі қағидалардың 2-тармағына сәйкес өзгеше көзделмесе, бір Тарап басқа Тарапқа және сарапшылар комиссиясының әр мүшесіне құжаттың көшірмесін факсимильдік байланыс арқылы немесе деректерді электронды жіберудің басқа құралдары арқылы ұсынады.

9. Кез келген өтініш, хабарлама, жазбаша ұсыныс немесе сарапшылар комиссиясының жұмысына қатысты басқа да құжаттардағы кеңселік сипаттағы болмашы қателіктер енгізілген өзгерістер нақты көрсетілген жаңа құжат ұсыну арқылы түзетілуі мүмкін.

10. Егер құжатты жеткізудің соңғы күні ресми демалыс күніне немесе үкіметтің шешімі бойынша мекеме жұмыс істемейтін басқа бір күнге тұстас келсе немесе форс-мажорлық жағдайларға байланысты құжат келесі жұмыс күні жеткізілуі мүмкін.

Сарапшылар комиссиясының жұмысын ұйымдастыру

11. Сарапшылар комиссиясының барлық отырыстарын оның төрағасы жүргізеді.

Сарапшылар комиссиясы төрағаға әкімшілік және рәсімдік мәселелер бойынша шешім қабылдау өкілеттігін беруі мүмкін.

12. Осы Үлгі қағидалардан өзгеше көзделетін жағдайларды қоспағанда, сарапшылар комиссиясы өзінің жұмысын кез келген әдістермен, оның ішінде телефон, факсимильдік немесе компьютерлік байланыс арқылы жүргізе алады.

13. Сарапшылар комиссиясының отырыстарындағы талқылауларға Тараптардың өкілдері ғана қатыса алады, алайда сарапшылар комиссиясы көмекшілерге, әкімшілік персоналына, ауызша немесе жазбаша аудармашыларға кез келген осындай талқылауларға қатысуға рұқсат бере алады.

Осындай талқылауға қатысқан кез келген тұлға өз міндеттерін жүзеге асыру барысында немесе ол аяқталғаннан кейін осы міндетті орындау үшін талап етілетін деңгейде құпиялылықты сақтайды.

14. Егер Үлгі қағидаларда қамтылмаған рәсімдік мәселе туындаса, сарапшылар комиссиясы Дауларды шешу қағидаларына қайшы келмейтін тиісті рәсімді қабылдай алады.

15. Егер сарапшылар комиссиясы жұмыстың қандай да бір мерзімін өзгерту немесе жұмысқа басқа да рәсімдік немесе әкімшілік өзгерістер енгізу қажет деп есептесе, ол қажетті мерзімдер мен түзетулерді көрсете отырып, осындай өзгерістердің себептері туралы Тараптарды хабардар етеді.

Тыңдаулар

16. Төраға осы Үлгі қағидалардың 2-тармағының шеңберінде қол жеткізілген келісімге сәйкес Тараптар мен сарапшылар комиссиясының басқа да мүшелерімен кеңесе отырып тыңдаулардың күні мен уақытын белгілейді.

Тараптар осы Үлгі қағидалардың 2-тармағының шеңберінде қол жеткізілген келісімге сәйкес тыңдаулардың күні, уақыты және өткізілетін орны туралы жазбаша түрде хабардар етіледі.

17. Егер Тараптар бұдан өзгеше уағдаласпаса, тыңдаулар Санкт-Петербург қаласында өткізіледі.

18. Сарапшылар комиссиясы егер Тараптар осымен келіссе, қосымша отырыстар ұйымдастыруы мүмкін.

19. Тыңдауларға мынадай тұлғалар:

Тараптар өкілдері;

Тараптардың кеңесшілері, егер олардың сарапшылар комиссиясына жүгінбейді және олар, не оларды жалдаған адамдар, іскер әріптестер немесе отбасы мүшелері талқылауға не қаржылық, не жеке мүдделі болмайтын жағдайда;

әкімшілік персонал, ауызша және жазбаша аудармашылар;

Тараптар өкілдерінің көмекшілері қатысуы мүмкін.

20. Тыңдаулардан бес күн бұрын әрбір Тарап осы Тараптың атынан тыңдауларға қатысатындардың немесе тыңдауларда фактілерді баяндайтындардың және тыңдауларға қатысатын басқа да өкілдердің немесе кеңесшілердің тізімін ұсынады.

21. Сарапшылар комиссиясы тыңдауларды Талапкер-тарап пен Жауапкер-тарапқа бірдей уақыт беріледі деген шартпен жүргізеді.

Дәлелдемелер

22. Талапкер-тараптың дәлелдері.

23. Жауапкер-тараптың жауап дәлелдері.

Теріске шығарулар

24. Талапкер-тараптың жауабы.

25. Жауапкер-тараптың жауабы.

26. Тыңдау өтіп жатқан кезде сарапшылар комиссиясының мүшелері кез келген Тарапқа кез келген уақытта сұрақтар қоя алады.

27. Әрбір тыңдаулардың хаттамасы осы Үлгі қағидалардың 2-тармағының шеңберінде қол жеткізілген келісімге сәйкес жасалып, қысқа мерзім ішінде Тараптарға және сарапшылар комиссиясына беріледі.

28. Жұмыс барысында сарапшылар комиссиясы кез келген уақытта Тараптардың біреуіне немесе екеуіне де жазбаша түрде сұрақтар қоя алады.

29. Сарапшылар комиссиясы жазбаша сұрақтар жолдаған Тарап кез келген жазбаша жауаптың данасын жолдайды.

Әрбір Тарапқа жауап бойынша жазбаша түсініктемелерді жолданған күннен бастап бес күн ішінде ұсыну мүмкіндігі беріледі.

30. Тыңдаулар өткен күннен кейін 10 күн ішінде әрбір Тарап тыңдау барысында туындаған кез келген мәселелер бойынша қосымша жазбаша ұсыным жіберуі мүмкін.

Түсініктеме беру қағидалары және дәлелдеу ауыртпалығы

31. Комиссия Шарттың ережелерін халықаралық жария құқық нормаларына сәйкес талқылайды.

32. Басқа Тараптың шарасы Шарттың ережелеріне сәйкес келмейді деп мәлімдеген Тарап осындай сәйкессіздікті дәлелдеу ауыртпалығын мойнына алады.

33. Шартқа сәйкес шараны алып тастауға жатады деп растайтын Тарап мұндай алып тастаудың қолданылатындығын дәлелдеу ауыртпалығын мойнына алады.

Құпиялылық

34. Тараптар, талқылауды дайындау мен жүргізуге қатысатын барлық сарапшылар және тыңдаудың барлық қатысушылары сарапшылар комиссиясындағы тыңдаулардың, оның жұмысы мен алғашқы баяндамасының, сондай-ақ сарапшылар комиссиясындағы барлық жазбаша ұсынымдар мен хабарламалардың құпиялылығын сақтайды.

35. Сарапшылар комиссиясы ақпарат сұрата алады. Бұл ретте, осы ақпаратты сұратып отырған органға ақпаратты алдында ашу ақпаратты иеленіп отырған Тараптардың ұлттық заңнамасында тыйым салынған немесе осы Тараптың маңызды мүдделерімен сәйкес келмейтін болса, Тараптардың ешқайсысынан ақпаратты беру талап етілмейді.

36. Таратылуына тыйым салынбаған, бірақ заң тұрғысынан шектелген, немесе таратылған жағдайда Тараптардың мүдделерін қозғауы мүмкін құпия ақпарат осы ақпарат көзінің жазбаша келісімімен ғана беріледі.

37. Сарапшылар комиссиясы талқылау барысында Тараптардан сенім білдіру негізінде алынған кез келген ақпараттың құпиялылығын сақтайды және қамтамасыз етеді және ақпаратты беруші Тараптан өкілеттік берілмеген үшінші тараптың осындай ақпаратты ашу туралы кез келген өтінішін қабыл алмайды.

Тараптардың бірінің қатысуынсыз өтетін байланыстар

38. Егер Тараптардың бірі қатыспаса, сарапшылар комиссиясы қалған Тараптардың қайсысымен болмасын кездеспейді және байланыс жасамайды.

Сарапшылардың рөлі

39. Тараптардың өтініші немесе оның жеке бастамасы бойынша сарапшылар комиссиясы кез келген тұлғадан немесе органнан қажет деп есептейтін ақпаратты немесе техникалық ұсынымдарды Тараптар осымен келіседі деген жағдайда және Тараптардың келісуі мүмкін деген шарттарға сәйкес талап ете алады.

40. Егер осы Үлгі қағидалардың 39-тармағына сәйкес сарапшының жазбаша баяндамасын ұсыну талап етілсе, сарапшылар комиссиясында талқылауға қатысты қолданылатын кез келген мерзім өтінішті беру күнінен бастап, сарапшылар комиссиясына баяндаманы ұсыну талап етілетін күні аяқталатын уақытқа тоқтатыла тұрады.

Сарапшылар комиссиясының баяндамалары

41. Егер Тараптар өзгеше уағдаласпаса, сарапшылар комиссиясы өз баяндамасын осы Үлгі қағидалардың 39-тармағына сәйкес алынған Тараптардың кез келген ақпараты мен дәлелдемелеріне негіздейді.

42. Сарапшылар комиссиясының алғашқы баяндамасы бойынша Тараптардың жазбаша ескертулерін қарап болғаннан кейін сарапшылар комиссиясы өз шешімімен немесе Тараптың өтініші бойынша:

басқа Тараптың пікірін сұратуы;

өз баяндамасын қайта қарауы;

қажет деп есептейтін басқа да кез келген зерттеуді өткізуі мүмкін.

Айрықша шұғыл жағдайлар

43. Айрықша шұғыл жағдайларда сарапшылар комиссиясы бастапқы баяндаманы тапсыру мерзімін және Тараптардың осындай баяндама бойынша ескертулерін тиісті түрде түзетеді.

Жазбаша және ауызша аударма

44. Тарап осы Үлгі қағидалардың 2-тармағында көзделген кездесуден кешіктірмей жазбаша немесе ауызша түрде жасалатын ұсыныстардың қай тілде жасалатыны туралы жазбаша түрде хабардар етеді.

Әрбір Тарап өзінің жазбаша ұсыныстарын орыс тіліне аударуды ұйымдастырады және барлық шығыстарды өз мойнына алады. Ұсыныс білдірген Тараптың өтініші бойынша сарапшылар комиссиясы талқылауды сол Тараптың аударманы аяқтауы үшін қажетті уақытқа тоқтата алады.

Сарапшылар комиссиясының баяндамалары орыс тілінде жасалады.

Уақыт есебі

45. Дауларды шешу қағидалары мен Үлгі қағидаларға сәйкес орындау қажет болса немесе сарапшылар комиссиясы нақты іс-шарадан кейін, оған дейін немесе нақты сол күні немесе нақты іс-шара өтіп жатқан уақытта бір нәрсені талап етсе де, көрсетілген күн мен көрсетілген іс-шара өткен күн осы күндер санын есептеген кезде есепке алынбайды.

46. Осы Үлгі қағидалардың 10-тармағы бойынша Тарап келесі Тарап құжатты алған күнге қарағанда құжатты басқа күні алса, есебі осындай күнге байланысты болатын қандай да бір мерзім соңғы алынған құжаттың мерзіміне байланысты жүргізіледі.

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы
туралы шартқа
5-қосымша

Еркін сауда аймағы туралы шарт күшіне енгеннен бастап қолданылуы тоқтатылатын халықаралық құжаттар ТІЗБЕСІ

№	Құжаттың атауы	Ескертпе
1.	Еркін сауда аймағын құру туралы келісім (15.04.1994, Мәскеу қ., ТМД мемлекеттері басшыларының кеңесі)	
2.	1994 жылы 15 сәуірдегі Еркін сауда аймағын құру туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттама (02.04.1999, Мәскеу қ., ТМД мемлекеттері басшыларының кеңесі)	
3.	Еркін сауда аймағын құру туралы келісімге қатысушы мемлекеттерді еркін сауда режимінен кезең-кезеңмен шығару туралы консультациялар өткізу рәсімдерінің қағидалары туралы хаттама	

	(24.12.1999, Мәскеу қ., ТМД елдері үкіметтері басшыларының тапсырмасы бойынша ТМД-ның Экономикалық кеңесі)	
4.	Еркін сауда аймағын құру туралы келісімге қатысушы мемлекеттердің импортты лицензиялау қағидалары туралы хаттамасы (30.11.2000, Минск қ., ТМД үкіметтері басшыларының кеңесі)	
5.	ТМД-ға қатысушы мемлекеттермен өзара саудадағы шектеулерді кезең-кезеңімен тоқтату туралы хаттама (03.06.2005, Тбилиси қ., ТМД үкіметтері басшыларының Кеңесі)	

2011 жылғы 18 қазандағы
Еркін сауда аймағы
туралы шартқа
6-қосымша

КЕДЕН ОДАҒЫНА ҚАТЫСУШЫ МЕМЛЕКЕТТЕРДІҢ ЕРКІН САУДА АЙМАҒЫ ТУРАЛЫ ШАРТТЫҢ 18-БАБЫНЫҢ 1-ТАРМАҒЫН ҚОЛДАНУЫ

Егер Тараптардың бірі 18-баптың 1-тармағында көзделген келісімге қатысуы, мұндай Тараптан келетін импорттың Кеден одағының өнеркәсібіне залал келтіретіндей немесе залал келтіру қаупін төндіретіндей көлемде өсуіп кетуіне әкеп соққан жағдайда, Кеден одағына қатысушы мемлекеттер Тараптармен тиісті консультацияларды өткізгеннен кейін осы Шарттың 8 және 9-баптарын қолдануға залал келтірмейтіндей бірінші Тараптан тиісті тауарлар импортына қатысты барынша жоғары қолайлы режим мөлшерлемесі көлемінде осындай баж енгізу құқығына ие болады.

Осы арқылы ұсынылып отырған мәтін 2011 жылғы 18 қазанда Санкт-Петербург қаласында Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы Үкіметтері басшылары Кеңесінің отырысында қабылданған Еркін сауда аймағы туралы Шарттың тең түпнұсқалы көшірмесі екендігін растаймын. Жоғарыда аталған Шарттың түпнұсқа данасы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы Атқару комитетінде сақталады.

ТМД Атқару хатшысының

Атқару комитеті

Төрағасының Бірінші орынбасары В. Гаркун

2011 жылғы 18 қазанда Санкт-Петербург қаласында жасалған Еркін сауда аймағы туралы шарттың куәландырылған көшірмесінің куәландырылған көшірмесін растаймын.

Қазақстан Республикасы

Сыртқы істер министрлігі

Халықаралық құқық департаменті

басқармасының бастығы Д. Есентаев

Санкт-Петербург қаласында 2011 жылғы 18 қазандағы жасалған Еркін сауда аймағы туралы шарттың орыс тіліндегі нұсқасы қазақ тіліне аударылған нұсқасымен сай келетінін растаймын.

*Қазақстан Республикасының
Экономикалық даму
және сауда министрі Б. Сағынтаев*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМҚ